

Maankäyttö ja ympäristö

3.6.2026

Lupa- ja valvontavirasto
kirjaamo@lvv.fi

Halsua kunta
halsua.kunta@halsua.fi

Kokkolan kaupunki
kirjaamo.kaupunkiymparisto@kokkola.fi

Lausuntopyynnöt 6.5.2026 Drno LVV-U/22960/2026 ja kunnat 7.5.2026

Wpd Suomi Oy, Tuohimaa-Riutanmaan tuulivoimahanke (Kokkola, Halsua) ja hankkeen sähkönsiirtoon liittyvä 400 kV voimajohto (Toholampi, Lestijärvi)

YVA-selostus sekä osayleiskaavat: Riutanmaan tuulivoimapuiston osayleiskaavan luonnos (Halsua) ja Tuohimaan tuulivoimapuiston osayleiskaavan luonnos (Kokkola)

Kiitämme lausuntopyynnöistä. Annamme yhden lausunnon samanaikaisesti nähtävillä oleviin asiakirjoihin (YVA-menettely ja osayleiskaavat).

Meillä ei ole kommentoivaa YVA-selostuksesta eikä kaavaluonnoksista.

Fingridin kaava- ja YVA-lausunnossa ei voida ottaa kantaa tarkasti teknisiin ratkaisuihin. Fingridin voimajohtojen johtoalueelle tai sen läheisyyteen sijoittuvasta rakentamisesta tulee pyytää Fingridistä erillinen risteämälausunto. Pyydämme toimittamaan risteämälausuntopyynnön ensisijaisesti verkkosivun kautta: www.fingrid.fi/risteamalausunnot.

Muistutamme, että Fingrid ottaa kantaa lausunnoissaan vain kantaverkkoon liittyviin asioihin ja vaikutuksiin. Tämä lausunto koskee siten ainoastaan Fingridin omistamia voimajohtoja ja toimintoja.

Kaava- ja YVA-asiakirjat pyydämme lähettämään lausunnot sähköisenä osoitteeseen kirjaamo@fingrid.fi.

Kaavoituksen ja YVA-menettelyiden yhteyshenkilönä Fingridissä toimii Mika Penttilä puh. 030 395 5230.

Ystävällisin terveisin

FINGRID OYJ
Maankäyttö ja ympäristö

Mika Penttilä
yksikön päällikkö

DHAL/194/00.02.01/2026

§ 62

Lausunto: Riutanmaan YVA-selostus

Kunnanhallitus 18.5.2026 § 62

Valmistelija

Jari Penttilä, kunnanjohtaja, 040 6802202

Arvio kuntastrategian toteutumisen kannalta: neutraali

Wpd Suomi Oy suunnittelee Tuohimaa-Riutanmaan tuulivoimahanketta Kokkolan kaupungin ja Halsuan kunnan alueelle. Hankealue sijaitsee noin 55 kilometriä kaakkoon Kokkolan keskustasta ja noin yhdeksän kilometriä Halsuan keskustasta pohjois-koilliseen. Tuohimaa-Riutanmaan hankealue jakautuu kahteen osaan, Kokkolan kaupunkiin sijoittuvaan Tuohimaan tuulivoimapuistoon ja Halsuan kuntaan sijoittuvaan Riutanmaan tuulivoimapuistoon. Hankkeeseen on perustettu kuntarajaa noudattaen kaksi wpd-konsernin hallinnoimaa tuulivoimayhtiötä, wpd Tuohimaan Tuulipuisto Oy ja wpd Riutanmaan Tuulipuisto Oy. Tuohimaa-Riutanmaan tuulivoimahankkeesta toteutetaan YVA-menettely. Lisäksi YVAmenettelyssä arvioidaan tuulivoimapuiston ilmajohtolla tai maakaapelilla toteuttavaa 400 kV sähkönsiirtoa, jolla tuulivoimapuisto kytketään valtakunnan verkkoon. Hankealue käsittää yhtenäisen tuulivoima-alueen, jonka pinta-ala on yhteensä noin 37 neliökilometriä. Tästä Tuohimaan alueen pinta on noin 27 neliökilometriä ja Riutanmaan alueen pinta-ala noin kymmenen neliökilometriä.

Vaihtoehdot

Hankkeen ympäristövaikutusten arvioinnissa tarkastellaan kahta toteutusvaihtoehtoa, VE1 ja VE2, sekä niin sanottua nollavaihtoehtoa VE0, jossa hanketta ei toteuteta. VE1 -vaihtoehdossa alueelle rakennettaisiin yhteensä 49 voimalaa ja VE2 -vaihtoehdossa yhteensä 21 voimalaa. Tuulivoimaloiden kokonaiskorkeus on enintään 300 metriä, josta tornin korkeus on noin 200 metriä ja roottorin halkaisija enintään 200 metriä, ja yksikköteho enintään 8 MW molemmissa toteutusvaihtoehdoissa.

Tuulivoima-alueen sisäinen sähkönsiirto toteutetaan maakaapelein. Tuulivoimahankkeen liittämässä sähköverkkoon tarkastellaan kolmea 400 kV:n ilmajohtoon reittivaihtoehtoa SVE1 (19,9 km), SVE2 (12,7 km) ja SVE3 (35 km) Ullavan, Raikoharjun tai Halsuan suunnitteilla oleville sähköasemille sekä yhtä 400 kV:n maakaapelin reittivaihtoehtoa SVE4 (7,6 km) Kairinevan suunnitteilla olevalle sähköasemalle. YVA-ohjelmavaiheen jälkeen hankkeen toteutusvaihtoehtoja on täsmennetty perustuen erityisesti luonto- ja muissa ympäristöselvityksissä saatuihin tuloksiin. Lisäksi voimaloiden uudelleensijoittelussa on huomioitu teknistaloudelliset näkökohdat. Vaihtoehdon VE1 voimalamäärä on pienentynyt enintään 73 voimalasta enintään 49 voimalaan ja vaihtoehdon VE2 voimalamäärä enintään 65

voimalasta enintään 21 voimalaan. Myös hankealuearajausta on tarkennettu. Voimalasijoittelussa suuremmat muutokset ovat tapahtuneet vaihtoehdossa VE2, jossa hankealueen koillisosa on jätetty tyhjäksi voimaloista. Tällä muutoksella huomioidaan lähialueelle suunnitellun Länsi-Toholammin tuulivoimahankkeen lainvoimaisen osayleiskaavan mukainen toteutusvaihtoehto sekä merkittäviin luontoarvoihin kohdistuvat vaikutukset.

Hankkeen vaihtoehdot

VE0: Hanketta ei toteuteta.

VE1: Hankealueelle sijoitetaan enintään 49 voimalaa. Tuohimaan alueelle rakennettaisiin 37 voimalaa ja Riutanmaan alueelle 12 voimalaa. Voimaloiden kokonaiskorkeus on enintään 300 metriä ja yksikköteho enintään 8 MW. Voimaloiden välinen minimietäisyys toisistaan on 550 metriä.

VE2: Hankealueelle sijoitetaan enintään 21 voimalaa. Tuohimaan alueelle rakennettaisiin 9 voimalaa ja Riutanmaan alueelle 12 voimalaa. Voimaloiden kokonaiskorkeus on enintään 300 metriä ja yksikköteho enintään 8 MW. Voimaloiden välinen minimietäisyys toisistaan on 550 metriä.

Sähkönsiirtovaihtoehdot

SVE1: Wpd Suomi Oy:n Riutanmaan ja Fingrid Oyj:n Ullavan suunniteltujen sähköasemien välille rakennetaan noin 19,9 kilometrin pituinen 400 kilovoltin voimajohto (ilmajohto). Noin puolet matkasta yhden voimajohdon johtokäytävässä, noin puolet jaetussa johtokäytävässä wpd Suomi Oy:n muiden suunnitteilla olevien tuulivoimahankkeiden sekä Fingridin Lakeuslinja 400 kV voimajohdon kanssa.

SVE2: Wpd Suomi Oy:n suunnittelemien Riutanmaan ja Raikoharjun sähköasemien välille rakennetaan noin 12,7 kilometrin pituinen 400 kilovoltin voimajohto (ilmajohto). Reitistä noin kymmenen kilometriä kulkee yhden voimajohdon johtokäytävässä. Raikoharjun sähköasemalta yhteisjohto wpd Suomi Oy:n Toholampi-Lestijärven ja Länsi-Toholammin tuulivoimahankkeiden kanssa, jolta osin reitti on tarkasteltu Toholampi-Lestijärven tuulipuiston YVA-menettelyssä.

SVE3: Wpd Suomi Oy:n Riutanmaan ja Fingrid Oyj:n Halsuan suunniteltujen sähköasemien välille rakennetaan noin 35 kilometrin pituinen 400 kilovoltin voimajohto (ilmajohto). Reitistä noin kymmenen kilometriä yhden voimajohdon johtokäytävässä, loppuosa sijoittuu jaettuun johtokäytävään wpd Suomi Oy:n Toholampi-Lestijärven ja Länsi-Toholammin tuulivoimahankkeissa suunnitellun voimajohdon ja aivan eteläpäässä noin viiden kilometrin matkalla jo olemassa olevien voimajohtojen kanssa.

Fingrid Oyj:n suunnittelema Ullavan sähköasemalle suuntaavassa sähkönsiirron reittivaihtoehdossa SVE1 reitin loppuosa on tarkentunut Ullavan sähköaseman sijoittumisen tarkentumisen myötä. Lisäksi alueelle sijoittuvat luontoarvot on huomioitu reittisuunnittelussa. Wpd Suomi Oy:n suunnittelema Raikoharjun sähköasemalle suuntaava sähkönsiirron

reittivaihtoehto SVE2 on säilynyt lähes ennallaan, ainoastaan reitin loppuosa Raikoharjun sähköaseman lähetyvillä on tarkentunut. Fingrid Oyj:n suunnittelema Halsuan sähköasemalle suuntaavaa SVE3 reittiä on tarkennettu ja Halsuan sähköaseman päässä tarkastellaan tässä vaiheessa vain olemassa olevien voimajohtojen länsipuolelle sijoittuvaareittiä, idän puoleinen reitti on jätetty tarkastelusta pois. YVA-selostusvaiheeseen uutena sähkönsiirron reittivaihtoehtona on tarkasteluun lisätty SVE4-reitti, joka suuntautuu Kairineva-Peränevan tuuli- ja aurinkovoimahankkeen hankealueelle suunnitellulle sähköasemalle.

Hanke edellyttää rakentamiseen oikeuttavien tuulivoimaosayleiskaavojen laadintaa. Hankkeessa laaditaan kaksi erillistä osayleiskaavaa; yksi Halsuan kuntaan ja toinen Kokkolan kaupunkiin. Kaavamenettelyt pyritään toteuttamaan rinnakkain YVA-menettelyn kanssa muun muassa järjestämällä mahdollisuuksien mukaan yhteiset yleisötilaisuudet. Osayleiskaavoituksessa hyödynnetään YVA-menettelyn yhteydessä tehtyjä selvityksiä ja ympäristövaikutusten arviointoja.

YVA-menettely Hankkeen ympäristövaikutukset on selvitettävä YVA-lain (252/2017) mukaisessa arviointimenettelyssä ennen kuin ryhdytään ympäristövaikutusten kannalta olennaisiin toimiin. YVA-menettelyssä ei tehdä hanketta koskevia päätöksiä eikä ratkaista sitä koskevia lupaasioita, vaan sen tavoitteena on tuottaa tietoa päätöksenteon perustaksi.

Tämä asiakirja on ympäristövaikutusten arviointimenettelyn arviointiselostus (YVA-selostus), jossa esitetään hankkeen perustiedot ja tekninen kuvaus, arvioitavat vaihtoehdot, ympäristön nykytila, hankevaihtoehtojen ympäristövaikutukset ja niiden merkittävyys sekä arvioitujen vaihtoehtojen vertailu. Lisäksi kuvataan muun muassa haitallisten vaikutusten lieventämiskeinot. YVA-selostuksen laatimisessa on huomioitu yhteysviranomaisen eli Etelä-Pohjanmaan ELY-keskuksen 4.10.2021 antama lausunto YVA-ohjelmasta. Lisäksi YVA-ohjelmasta annetut muut lausunnot on huomioitu ympäristövaikutusten arvioinnissa. Yhteysviranomainen (Lupa- ja valvontavirasto, aiemmin Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus) tarkistaa YVA-selostuksen riittävyyden ja laadun sekä laatii tämän jälkeen perustellun päätelmänsä hankkeen merkittävistä ympäristövaikutuksista.

Tämän hankkeen ympäristövaikutusten arvioinnin laatimisesta vastaa konsulttityönä AFRY Finland Oy.

Lupa- ja valvontavirasto pyytää lausuntoa yllä mainitusta asiasta ja pyytää toimittamaan sen 3.7.2026 mennessä osoitteeseen kirjaamo@lvv.fi tai postitse osoitteeseen Lupa- ja valvontavirasto, PL 20, 13035 LVV. Lausunnossa pyydetään viittaamaan diaarinumeroon LVVU/22960/2026.

Ympäristövaikutusten arviointiselostus on hankkeesta vastaavan laatima arvio hankkeen todennäköisesti merkittävistä ympäristövaikutuksista.

Ympäristövaikutusten arviointiselostus on nähtävillä sähköisesti ympäristöhallinnon verkkosivuilla www.ymparisto.fi/tuohimaariutanmaaYVA

Esitys

Kunnanjohtaja esittää, että lausuntonaan lupa- ja valvontavirastolle Halsuan kunta esittää seuraavaa:

Ympäristövaikutusten arviointiselostus kaikkine liitteineen on hyvin laaja paketti. Kuten lupa- ja valvontaviraston lausuntopyynnössään on todettu, että YVA-menettelyssä tulisi keskittyä selvittämään merkittäviä vaikutuksia ympäristöön. Nyt tehty arviointiselostus on jopa kohtuuttoman laaja ja keskittyy monilta osin merkityksettömiin osioihin. Tämä ei ole selostuksen tekijästä aiheutuvaa, vaan toimijoilta vaaditaan aina vain laajempia ja epäolennaisia selvityksiä, vaikka tulisi keskittyä vain merkittävien vaikutusten arviointeihin.

Keskeisenä kysymyksenä on viimeaikaisten tuulivoimakaavoitusten osalta ollut metsäpeuran asema. Aiemmin Luken, Metsähallituksen luonto-osaston ja ELY:n taholta on pyritty laajentamaan metsäpeuran suojelua käyttämällä 5 km suojavyöhykettä niiden Natura-alueiden ympärillä, missä metsäpeura on suojelun perusteena. Tämä ei ole perustunut mihinkään tieteelliseen tutkimukseen, vaan Luken asiantuntija Paasivaaran Keski-Suomen liitolle 2023 tekemään raporttiin, missä 5 km etäisyyttä on käytetty esitysteknisistä syistä. Tässä suora lainaus ko. raportista: *"Vaikutusten arvioinnissa käytetään yksinkertaista visuaalista overlay-menetelmää, jossa tarkastellaan pantapeurojen tilankäytön ja tuulivoimarakentamisen päällekkäisyyksiä. Menetelmä on sellaisenaan todennäköisesti ainakin lisääntymisaikana ylikonservatiivinen ja sen vuoksi aliarvio häiriövaikutuksia. Sen vuoksi arvioinnin tueksi tarkastellaan hankealueita myös viiden kilometrin buffereilla, joka on kompromissi häiriövaikutus tuulivoimalasta riippuen maiseman rakenteesta."* Eli **tässä suorassa lainauksessa on selkeästi todettu, ettei 5 km suojavyöhyke perustu mihinkään tieteelliseen perusteeseen**, vaan on käytetty omavaltaisesti valittua etäisyyttä ja käytettyä mallinnusta on vielä lisäksi korostettu vaikutusten osalta. Paasivaara on kysyttäessä myös todennut, ettei 5 km suojavyöhykkeelle ole mitään selkeää tieteellisesti määriteltyä perustetta. Kyseessä ei ole sääntö tai edes suositus, kuten ympäristöviranomaiset ovat asian järjestelmällisesti esittäneet.

Metsäpeuran osalta on tämän jälkeen tullut merkittävää uutta tietoa. Lukelta saadun tiedon mukaan metsäpeuroja on pantaseurantatietojen perusteella esiintynyt toimivilla tuulivoima-alueilla, rakenteilla olevalla tuulivoima-alueella sekä sähkönsiirtolinjojen alla. Tämä romuttaa täysin käsityksen häiriöherkästä eläinlajista. Muiden hirvieläinten lähtiessä pois tuulivoiman rakentamisalueilta

metsäpeura jää alueelle. Se ei karta ihmistoimintaa ja alueella olevaa voimakastakin melua. Pantaseurantatiedot koskevat aina yksittäisten metsäpeurojen olinpaikkoja ja Luken aiemmin antamien lausuntojen mukaan kyse on sattumasta, missä tietty yksilö sattuu olemaan, jolloin sen perusteella ei voida tehdä johtopäätöksiä, ettei metsäpeuraa esiintyisi jossain muualla. Tämä tarkoittaa myös sitä, että mikäli pantaseurantamerkintä on jossain kohtaa, on metsäpeuroja ainakin siellä. Usein myös muita metsäpeuroja on runsaasti samoilla alueilla. Metsäpeuroja on sen havaittu myös tehtyjen selvitysten ja seurantojen yhteydessä toiminnassa olevilla tuulivoima-alueilla, rakenteilla olevilla tuulivoima-alueilla sekä sähkönsiirtolinjoilla. Nämä havainnot vahvistavat pantaseurantatiedoista saatavaa tietoa. Kyse ei ole yksittäisistä havainnoista, kuten aiemmin on aina väitetty, vaan kyseessä ovat hyvin yleiset esiintymiset sisältäen yksittäisiä eläimiä, vaatimia vasoineen sekä laumoittain.

Häiriöherkkyyden ja välttelykäyttäytymisen puuttuminen tai vähäisyys tarkoittaa käytännössä myös sitä, että Natura-alueiden viereiset laidun- ja oleskelualueet eivät merkittävästi heikenny, vaikka sinne rakennettaisiin teitä ja tuulivoimaloita. Alueen merkitys metsäpeurojen elinolosuhteissa heikkenee vain tuulivoimalan tontin osalta, koska metsäpeurat käyttävät hyväkseen tiealueita ja toimivienkin tuulivoimaloiden nostoalueita. Kokonaisuutena elinolosuhteiden heikentyminen on täten vain hyvin vähäistä. Myös Natura-alueille ulottuvien tuulivoimaloiden vaikutusten ei voida millään tavoin arvioida olevan vähäistä suurempia häiriöherkkyyden tai välttelyvaikutuksen puuttumisen johdosta.

Varovaisuusperiaatteen käyttäminen ei enää tässä tilanteessa ole enää millään tavoin mahdollista - Lukella on pantaseurantatiedoista saatavaa faktatietoa metsäpeurojen oleskelusta toimivilla tuulivoimala-alueilla, rakenteilla olevilla tuulivoimala-alueilla sekä voimansiirtolinjoilla myös kesäaikoina, ei vain vaellusaikoina. Ne kumoavat perusteellisesti väitteet häiriöherkstä lajista. Enää ei tarvitse etsiä Pohjois-Amerikkalaisista karibuista tehtyjä tutkimuksia metsäpeurojen käyttäytymisen selvittämiseen.

YVA-selostus liitteineen on Halsuan Riutanmaan osalta tehty riittävällä tarkkuudella ja niiden perusteella vaikutusten arvioinnit ovat säännösten mukaisia. Metsäpeuran osalta selvitykset ovat tehty Luken sallimien hyvin rajallisten ja osin harhaanjohtavien tietojen perusteella. Vallitseva todellisuus on kuitenkin edellä esitetyn mukaan häiriöherkkyyden ja käyttäytymisen kannalta hyvin erilainen. Ilman välttelyvaikutusta oleva Suomenselän metsäpeura on aivan eri laji kuin vielä selvityksiä tehtäessä sen on Luken ja ympäristöviranomaisien taholta sanottu olevan. Tämä ristiriita silloisen "virallisen" teorian ja todellisuuden osalta on nähtävissä vielä tehdyissä Natura- ja metsäpeuraselvityksissä.

Päätös

Esitys hyväksyttiin yksimielisesti.

OIKAISUVAATIMUSOHJEET

Ei muutoksenhakuoikeutta

Oikaisuvaatimus- viranomainen

Pöytäkirja nähtävänä Kunnan verkkosivut 27.5.2026

Tiedoksianto

Asianosaiset:

☑ Annettu tiedoksi sähköisesti

Päivämäärä: 27.5.2026

Vastaanottajat:Lupa- ja valvontavirasto

	OIKAISUVAATIMUSOHJEET JA VALITUSOSOITUS
Oikaisuvaatimus-oikeus	Seuraaviin päätöksiin tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen. Päätöksiin ei saa hakea muutosta valittamalla tuomioistuimeen. Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Oikaisuvaatimus on toimitettava Halsuan kunnanvirastoon määräajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, ellei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä. Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantoa asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, ellei muuta näytä, kolmantena päivänä viestin lähettämisestä (laki sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa 19 §). Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa. Tiedoksisaantipäivää ei lueta valitusajaksi. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto, arkipyhäpäivä tai arkilauantai, saa valituksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen. Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta. Oikaisuvaatimuksessa on ilmoitettava: - päätös, johon haetaan oikaisua - miten päätöstä halutaan oikaistavaksi - millä perusteella oikaisua vaaditaan. Oikaisuvaatimuksessa on lisäksi ilmoitettava tekijän nimi, kotikunta, postiosoite ja puhelinnumero. Jos oikaisuvaatimus päätös voidaan antaa tiedoksi sähköisenä viestinä, yhteystietona pyydetään ilmoittamaan myös sähköpostiosoite.

Viranomaisen, jolle oikaisuvaatimus tehdään	Halsuan kunnanhallitus. Kauppisentie 5, 69510 Halsua
Oikaisuvaatimus, pykälät	59, 60 ja 65
Muutoksenhakukiellot / kieltojen perusteet	Seuraavista päätöksistä ei kuntalain 136 §:n mukaan saa tehdä oikaisuvaatimusta eikä kunnallisvalitusta, koska päätös koskee vain valmistelua ja täytäntöönpanoa. Pykälät: 57, 58, 61-64, 66 ja 67
Pöytäkirjan nähtäväksi asettaminen	Pvm 26.5.2026
Valitusviranomaisen ja valitusaika	Seuraaviin päätöksiin voidaan hakea muutosta kirjallisella valituksella. Oikaisuvaatimuksen johdosta annettuun päätökseen saa hakea muutosta kunnallisvalituksin vain se, joka on tehnyt oikaisuvaatimuksen. Mikäli päätös on oikaisuvaatimuksen johdosta muuttunut, saa päätökseen hakea muutosta kunnallisvalituksin myös asianosainen sekä kunnan jäsen. Kunnallisvalitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Valitus on toimitettava valitusviranomaiselle viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen valitusviranomaisen aukioloajan päättymistä. <i>Asianosaisen</i> katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä. Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantoa <i>asianosaisen</i> katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, kolmantena päivänä viestin lähettämisestä (laki sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa 19 §). <i>Kunnan jäsenen</i> katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa. Tiedoksisaantipäivää ei lueta valitusaikaan. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto, arkipyhäpäivä tai arkilauantai, saa valituksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.
	Valitusviranomaisen: Vaasan hallinto-oikeus Käyntiosoite: Korsholmanpuistikko 43, Vaasa, 4. krs Postiosoite: PL 204, 65101 Vaasa Puhelin: Kirjaamo 0295 642 780 Puhelinvaihde: 0295 642 611 Faksi: 0295 642 760 Sähköposti: vaasa.hao@oikeus.fi Aukioloaika: ma-pe 8.00-16.15

	Kunnallisvalitus: Valitusaika: 30 päivää Pykälät: Viimeinen valituspäivä: Muu valitusviranomainen: Valitusaika: Pykälät: Viimeinen valituspäivä: Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja yritystuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa: https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet Valitus on jätettävä hallinto-oikeudelle 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Valitusaikaa laskettaessa tiedoksisaantipäivää tai nähtäville asettamispäivää ei lueta määräaikaan. Pöytäkirja pidetään yleisesti nähtävänä sähköisessä muodossa Halsuan kunnan kotisivuilla. Asianosaista koskeva päätös katsotaan lähetetyksi asiakirjassa osoitettuna aikana. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joulutai juhannusaatto, arkipyhäpäivä tai arkilauantai, saa valituksen toimittaa ensimmäisenä sen jälkeisenä arkipäivänä.
Muutoksenhakukiellot / kieltojen perusteet	Koska päätöksestä voidaan tehdä kuntalain 134 §:n mukaan kirjallinen oikaisuvaatimus, seuraaviin päätöksiin ei saa hakea muutosta valittamalla. Pykälät: 59, 60 ja 65 Laki oikeudenkäynnistä hallintoasioissa 6 §:n mukaan / muun lainsäädännön mukaan seuraaviin päätöksiin ei saa hakea muutosta valittamalla. Pykälät ja valituskieltojen perusteet:
Valituksen muoto ja sisältö	Valitus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta. Valituksessa on ilmoitettava: 1)?pätös, johon haetaan muutosta (valituksen kohteena oleva päätös);

2)?miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi (vaatimukset);

3)?vaatimusten perustelut;

4)?mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Valituksessa on lisäksi ilmoitettava valittajan nimi ja yhteystiedot. Jos puhevaltaa käyttää valittajan laillinen edustaja tai asiamies, myös tämän yhteystiedot on ilmoitettava. Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä hallintotuomioistuimelle.

Valituksessa on ilmoitettava myös se postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (prosessiosoite). Mikäli valittaja on ilmoittanut enemmän kuin yhden prosessiosoitteen, voi hallintotuomioistuin valita, mihin ilmoitetuista osoitteista se toimittaa oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat.

Valitukseen on liitettävä:

1)?valituksen kohteena oleva päätös valitusosoituksineen;

2)?selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta;

3)?asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Valitusasiakirjat on toimitettava valitusviranomaiselle ennen valitusajan päättymistä. Omalla vastuulla valitusasiakirjat voi lähettää postitse tai lähetin välityksellä. Postiin valitusasiakirjat on jätettävä niin ajoissa, että ne ehtivät perille valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä.

Valituksen voi toimittaa myös sähköpostitse. Sähköisen viestin katsotaan saapuneen viranomaiselle silloin, kun se on viranomaisen käytettävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä siten, että viestiä voidaan käsitellä.

Oikeudenkäyntimaksu

Muutoksenhakuasian vireille panijalta peritään oikeudenkäyntimaksu sen mukaan kuin tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) tai sen nojalla annetussa asetuksessa säädetään.

LAUSUNTO

24.06.2026

319/03.00.02/2026

Lupa- ja valvontavirasto

Lausuntopyyntö 06.05.2026, LVV-U/22960/2026

Ilmatieteen laitoksen lausunto Tuohimaa-Riutanmaan tuulivoimahankkeen (Kokkola, Halsua) ja hankkeen sähkönsiirtoon liittyvän 400 kV voimajohdon YVA-selostuksesta

wpd Finland Oy suunnittelee tuulipuiston rakentamista Kokkolan kaupungin ja Halsuan kunnan alueille, Ullavanjärven ja Venetjoen tekojärven väliselle alueelle. Hanke jakautuu kahteen osaan, Kokkolan kaupunkiin sijoittuvaan Tuohimaan tuulipuistoon ja Halsuan kuntaan sijoittuvaan Riutanmaan tuulipuistoon. Hankealueen koko on noin 37 km², josta Tuohimaan suunnittelualue (osayleiskaava-alue) noin 27 km² ja Riutanmaan suunnittelualue (osayleiskaava-alue) noin 10 km².

Tuohimaa-Riutanmaan kokonaissuunnittelualueelle suunnitellaan enintään 49 tuulivoimalan rakentamista, joista Tuohimaan alueelle sijoittuisi enintään 37 voimalaa ja Riutanmaan alueelle enintään 12 voimalaa. Voimaloiden kokonaiskorkeus on enintään 300 metriä (napakorkeus enintään 200 metriä ja roottorin halkaisija enintään 200 m). Tuulivoimaloiden yksikköteho on enintään 8 MW.

Lupa- ja valvontavirasto on pyytänyt Ilmatieteen laitokselta lausuntoa Tuohimaa-Riutanmaan tuulivoimahankkeen (Kokkola, Halsua) ja hankkeen sähkönsiirtoon liittyvän 400 kV voimajohdon YVA-selostuksesta

Ilmatieteen laitos on perehtynyt selostukseen ja toteaa lausuntonaan seuraavaa:

Kuten Ilmatieteen laitoksen aiemmassa lausunnossa (81/020/2021) on todettu, laitoksella ei ole tämänhetkisten lausuntoperiaatteiden (<https://www.ilmatieteenlaitos.fi/tuulivoimalausuntojen-periaatteet>) perusteella huomautettavaa Tuohimaa–Riutanmaan tuulivoimahankkeen YVA-selostukseen. Hankealue sijaitsee yli 20 kilometrin etäisyydellä lähimmästä Ilmatieteen laitoksen säätutkasta.

Tuulivoima-alueiden lukumäärä, pinta-alat ja turbiinien korkeudet ovat kuitenkin kasvaneet merkittävästi lausuntoperiaatteiden määrittämisen jälkeen. Samanaikaisesti tuulivoimaloiden haittavaikutukset säätutkamittauksiin ja sitä kautta sääpalveluihin ovat lisääntyneet.

Ilmatieteen laitos esittää korjauksen YVA-selostuksen sivulle 500, jossa todetaan, ettei hankkeella arvioida olevan vaikutuksia säätutkiin. Tämä johtopäätös ei ole oikea. Ilmatieteen laitos ei nykyisten lausuntoperiaatteiden mukaisesti edellytä kyseisellä etäisyydellä vaikutusten arviointia, mutta tästä ei voida päätellä, etteikö vaikutuksia syntyisi. Vaikutusten voidaan arvioida olevan todennäköisiä.

Lisäksi Ilmatieteen laitos tuo esiin huolensa siitä, että suunniteltu kokonaisalue on laaja ja saattaa aiheuttaa virhekaikuja operatiivisiin säätutkamittauksiin. Tämä voi heikentää sääpalvelujen laatua alueella, erityisesti ukkossadetilanteissa.

Ilmatieteen laitoksessa on käynnissä keskustelu mahdollisuudesta edellyttää tämän mittaluokan hankkeilta kompensoivia mittausratkaisuja. Tästä ei kuitenkaan ole vielä esittää konkreettista linjausta.

Helsingissä 24.06.2026

Annakaisa von Lerber

Säätutka-asiantuntija

Havaintopalvelut

annakaisa.von.lerber@fmi.fi

Lausunnon antaminen YVA-selostuksesta, Tuohimaa-Riutanmaa tuulivoimahanke (Kokkola, Halsua) ja hankkeen sähkönsiirtoon liittyvä 400 kV:n voimajohto (Toholampi, Lestijärvi)

KHALL 08.06.2026 § 125
224/11.01.00.03/2026

Valmistelija ympäristötarkastaja Pia-Lena Närhi puh. 040 7393 977

Arvio kuntastrategian toteutumisesta

Positiivinen

Noin 37 km² laajuiselle hankealueelle suunnitellaan enintään 49 tuulivoimalan rakentamista. Tuulivoimaloiden kokonaiskorkeus on enintään 300 metriä ja yksikköteho enintään 8 MW.

Hankealueelle on suunniteltu rakennettavan 2–3 sähköasemaa ja lisäksi hankkeessa varaudutaan energiavaraston rakentamiseen sähköaseman yhteyteen. Valtakunnan verkkoon liittyminen toteutetaan 400 kilovoltin voimajohtolla reittivaihtoehdoissa SVE1-SVE3 tai 400 kilovoltin maakaapelilla reittivaihtoehdossa SVE4.

Hankkeen vaihtoehdot

VE0: Hanketta ei toteuteta.

VE1: Hankealueelle sijoitetaan enintään 49 voimalaa. Tuohimaan alueelle rakennettaisiin 37 voimalaa ja Riutanmaan alueelle 12 voimalaa. Voimaloiden kokonaiskorkeus on enintään 300 metriä ja yksikköteho enintään 8 MW. Voimaloiden välinen minimietäisyys toisistaan on 550 metriä.

VE2: Hankealueelle sijoitetaan enintään 21 voimalaa. Tuohimaan alueelle rakennettaisiin 9 voimalaa ja Riutanmaan alueelle 12 voimalaa. Voimaloiden kokonaiskorkeus on enintään 300 metriä ja yksikköteho enintään 8 MW. Voimaloiden välinen minimietäisyys toisistaan on 550 metriä.

Sähkönsiirtovaihtoehdot

SVE1: Wpd Suomi Oy:n Riutanmaan ja Fingrid Oyj:n Ullavan suunniteltujen sähköasemien välille rakennetaan noin 19,9 kilometrin pituinen 400 kilovoltin voimajohto (ilmajohto). Noin puolet matkasta yhden voimajohton johtokäytävässä, noin puolet jaetussa johtokäytävässä wpd Suomi Oy:n muiden suunnitteilla olevien tuulivoimahankkeiden sekä Fingridin Lakeuslinja 400 kV voimajohton kanssa.

SVE2: Wpd Suomi Oy:n suunnitteleminen Riutanmaan ja Raikoharjun sähköasemien välille rakennetaan noin 12,7 kilometrin pituinen 400 kilovoltin voimajohto (ilmajohto). Reitistä noin kymmenen kilometriä kulkee yhden voimajohton johtokäytävässä. Raikoharjun sähköasemalta yhteisjohto wpd Suomi Oy:n Toholampi-Lestijärven ja Länsi-Toholammin tuulivoimahankkeiden kanssa, jolta osin reitti on tarkasteltu Toholampi-Lestijärven tuulipuiston YVA-menettelyssä.

SVE3: Wpd Suomi Oy:n Riutanmaan ja Fingrid Oyj:n Halsuan suunniteltujen sähköasemien välille rakennetaan noin 35 kilometrin pituinen 400 kilovoltin voimajohto (ilmajohto). Reitistä noin kymmenen kilometriä yhden voimajohtoon johtokäytävässä, loppuosa sijoittuu jaettuun johtokäytävään wpd Suomi Oy:n Toholampi-Lestijärven ja Länsi-Toholammin tuulivoimahankkeissa suunnitellun voimajohtoon ja aivan eteläpäässä noin viiden kilometrin matkalla jo olemassa olevien voimajohtojen kanssa.

SVE4: Rakennetaan 7,6 km pitkä 400 kV maakaapeli välillä Riutanmaan sähköasema – Kairinevan sähköasema (Neova Oy). Maakaapeli sijoittuu osin metsään/turvetuotantoalueelle (noin 3,4 km), osin Kairinevan turvetuotantoalueen teiden ja Kairinevan sisäisten kaapeleiden läheisyyteen (noin 4,2 km). Kairineva-Peränevan ja Tuohimaa-Riutanmaan hankkeiden kaapelit sijoitetaan tien rinnalle sijoittuvalla osuudella eri puolille tietä. Kairinevan sähköasemalta sähkönsiirto on suunniteltu toteutettavan Pajuojaan ja Liedeksen välille suunnitellulle Fingridin sähköasemalle 400 kV:n ilmajohtona yhteispylväissä ja tältä osin vaikutukset on arvioitu Kairineva-Peränevan tuuli- ja aurinkovoimahankkeen YVA-menettelyssä.

Ympäristövaikutusten arviointimenettelyn yhteydessä on laadittu luonnon-suojelulain 35 §:n mukainen Natura-arviointi neljän Natura-alueen osalta: Kotkanneva ja Pikku-Koppelon metsät (SAC, FI000034), Pilvineva (SAC/SPA, FI1001001), Vionneva (SAC/SPA, FI1000019) ja Ritaneva-Vipusalonneva-Märsynneva (SAC/SPA, FI1000014).

Esittelijä

Kunnanjohtaja Minna Nikander

Esitys

Kunnanhallitus lausuntonaan toteaa:

YVA-selostus ja Natura-arviointi ovat laajasti ja ammattitaitoisesti laadittuja.

Hanke on laaja, 49 voimalaa, joiden suunnitellut korkeudet ovat 300 metriä. Voimaloiden korkeus ulottaa melu-, välke ja maisemavaikutukset laajemmalle alueelle. Voimaloiden etäisyydet vakituiseen ja vapaa-ajan asutukseen on varmistettava riittäviksi, vähintään uuden kansallisen linjauksen ja melupuskurin mukaisesti, jotta asuinmukavuus ei vaarannu. Melu- ja välkemallinukset on tehtävä tarkoin voimaloiden todellisten vaikutusten mukaisesti.

Hankealue ja sen sähkönsiirtoreitit sijoittuvat herkkien eläinlajien, kuten metsäpeuran ja suuren linnuston elinalueelle ja muuttoreiteille. Alueen muiden vireillä olevien tai toteutuneiden hankkeiden yhteisvaikutukset luonnon monimuotoisuuteen on arvioitava tiukemmin, jotta ekologiset käytävät eivät katkea kokonaan.

Uusi 400 kV voimajohto synnyttää merkittävän uuden maastokäytävän. Hankkeessa tulisi hyödyntää mahdollisimman laajasti olemassa olevia johtokäytäviä uusien maastokäytävien sijaan. Uutta metsäalaa pirstovia erillisiä reittivaihtoehtoja (VE1, VE2) tulee välttää maatalouden, metsätalouden ja maiseman suojelemiseksi.

Tuohimaa-Riutanmaan tuulivoimahankkeen luontoselvitys on alun perin laadittu 2020 ja sitä on täydennetty lumijälki-, lintu-, ja suurpetoselvityksillä 2021-2026. Hankkeen sijoituessa herkkien eläinlajien ydinalueelle tulee luontoselvityksen riittävyys tarkastella kriittisesti. Voimalamäärä on pienentynyt alun perin suunnitellusta 73 tuulivoimalasta enintään 49 voimalaan. Tästä huolimatta voimaloiden massiivinen 300 metrin korkeus ja hankealueen sijoittuminen Ullavanjärven ja Venetjoen tekojärven väliselle herkälle alueelle tekee luontovaikutusten arvioinnista haavoittuvan.

Metsäpeuran ja suurpetojen reviirit alueella tulee tarkentaa. Alue on metsäpeuran elintärkeää esiintymis- ja vasomisaluetta. Suurpetoselvitys tulee täydentää arvioilla rakentamisaikaisen melun ja lisääntyvän ihmistoiminnan aiheuttama väistämisaikutuksella. 49 voimalan ketju ja siihen liittyvät uudet 400 kV voimajohdot luovat fyysisen ja psykologisen esteen peurojen perinteisille vaelluskäytävälle.

Linnustoselvitys ja kevätmuuton seurannat on tehtävä 300 metrin enimmäiskorkeuden vaatimusten mukaisesti. Koska hanke sijoittuu kahden suuren vesistön, Ullavanjärven ja Venetjoen tekojärven, väliselle kannakselle, on alue kriittinen lintujen paikallisille lennoille ja muuttoväylille. Matalammalle voimalakorkeudelle tarkoitetulla datalla tehty arviointi ei ole riittävä kattamaan uuden kokoluokan roottoreiden törmäysriskiä.

Alue pirstoutuu naapurihankkeiden myötä, jolloin hankkeiden yhteisvaikutukset kasvavat. Hankkeen välittömään läheisyyteen on suunnitteillaan mm. Kairinevan ja Peränevan tuuli- ja aurinkovoimapuistot. Tuohimaa-Riutanmaan luontoselvitys ei ole riittävä, jos se tarkastelee eläimistövaikutuksia erillään näistä hankkeista. Hankkeiden yhteisvaikutusten puutteelliset arvioinnit uhkaavat pirstoa alueen ekologiset käytävät kokonaan.

Hankealue on pääosin ojitettua suota ja rakentamatonta kangasmaata. Teiden ja voimalajalkojen rakentaminen edellyttävät mittavia kuivatuksia. Selvityksessä ei ole riittävän tarkasti osoitettu, miten muuttuvat valumavedet vaikuttavat alapuolisten pienten virtavesien ja järvien tilaan esimerkiksi kiintoaines- ja humuskuormituksen muodossa.

Kaustisen kunnanhallitus katsoo, että Tuohimaa-Riutanmaan luontoselvitys ei ota riittävästi huomioon viheryhteyden kokonaisvaltaista pirstoutumista. Hanketta ei voida arvioida erillisenä saarekkeena, vaan sen yhteisvaikutukset muiden lähialueen hankkeiden, kuten Kairineva ja Länsi-Toholampi, kanssa muodostavat Keski-Pohjanmaan ekologiselle käytävälle ja metsäpeurakannalle liian suuren yhteenlasketun rasitteen. Hanke edellyttää tarkempaa, koko maakuntatason viheryhteydet huomioivaa jatkoarviointia.

Kunnanhallitus korostaa, että Tuohimaa-Riutanmaan hankealueen viheryhteyksillä on erittäin suuri merkitys paikallisten asukkaiden virkistyskäytölle, vapaa-ajan asumiselle ja luontomatkailulle.

YVA-selostuksessa ei ole arvioitu riittävästi sitä yhteisvaikutusten haittaa, joka syntyy, kun alueen useat tuulivoimahankkeet ja uudet 400 kV

voimalinjat muuttavat seutukunnan viimeiset erämaiset ja rauhalliset metsä-alueet yhtenäiseksi teollisuusvyöhykkeeksi. 300 metrin korkuiset voimalat dominoivat maisemaa laajasti. Jatkosuunnittelussa ja kaavoituksessa on asetettava riittävät suojaetäisyydet vapaa-ajan asutukseen ja tärkeimpiin virkistysreitteihin. Sähkönsiirto on toteutettava ilman uusia maastoratkaisuja olemassa olevia väyliä pitkin, jotta kuntalaisten perinteiset retkeily- ja marjastusmaastot eivät pirstoudu enempää.

Päätös

Hyväksyttiin.

Asianmukaisesti allekirjoitetusta ja tarkastetusta pöytäkirjasta kirjoitetun otteen oikeaksi todistaa:

12.06.2026

Annika Rauma
hallintosihteeri

Kaustisen kunta**Ote pöytäkirjasta**

Kunnanhallitus

§ 125

08.06.2026

Muutoksenhakuohje koskee pykälää: § 125**Muutoksenhakukielto**

Päätökseen, joka koskee vain asian valmistelua tai täytäntöönpanoa, ei saa kuntalain 136 §:n mukaan hakea muutosta.

Lupa- ja valvontavirasto

kirjaamo@lvv.fi

Drno LVV-U/22960/2026

YMPÄRISTÖVAIKUTUSTEN ARVIOINTISELOSTUS Wpd Suomi Oy, Tuohimaa-Riutanmaan tuulivoimahanke (Kokkola, Halsua) ja hankkeen sähkönsiirtoon liittyvä 400 kV voimajohto (Toholampi, Lestijärvi)

Asian kuvaus

Lupa- ja valvontavirasto pyytää lausuntoa Tuohimaa-Riutanmaan tuulivoimahankkeen (Kokkola, Halsua) ja hankkeen sähkönsiirtoon liittyvästä 400 kV:n voimajohdosta (Toholampi, Lestijärvi) YVA-selostuksesta. Wpd Suomi Oy suunnittelee Tuohimaa-Riutanmaan tuulivoimahanketta Kokkolan kaupungin ja Halsuan kunnan alueelle. Hankealue sijaitsee noin 55 kilometriä kaakkoon Kokkolan keskustasta ja noin yhdeksän kilometriä Halsuan keskustasta pohjois-koilliseen. Tuohimaa-Riutanmaan hankealue jakautuu kahteen osaan, Kokkolan kaupunkiin sijoittuvaan Tuohimaan tuulivoimapuistoon ja Halsuan kuntaan sijoittuvaan Riutanmaan tuulivoimapuistoon. Hankkeen ympäristövaikutusten arvioinnissa tarkastellaan kahta toteutusvaihto-ehdota, VE1 ja VE2, sekä niin sanottua nollavaihtoehtoa VE0, jossa hanketta ei toteuteta. VE1 -vaihtoehdossa alueelle rakennettaisiin yhteensä 49 voimalaa ja VE2 -vaihtoehdossa yhteensä 21 voimalaa. Tuulivoimaloiden kokonaiskorkeus on enintään 300 metriä, josta tornin korkeus on noin 200 metriä ja roottorin halkaisija enintään 200 metriä, ja yksikköteho enintään 8 MW molemmissa toteutusvaihtoehdossa. Tuulivoima-alueen sisäinen sähkönsiirto toteutetaan maakaapelein. Tuulivoimahankkeen liittämiseksi sähköverkkoon tarkastellaan kolmea 400 kV:n ilmajohdon reittivaihtoehtoa SVE1 (19,9 km), SVE2 (12,7 km) ja SVE3 (35 km) Ullavan, Raikoharjun tai Halsuan suunnitteilla oleville sähköasemille sekä yhtä 400 kV:n maakaapelin reittivaihtoehtoa SVE4 (7,6 km) Kairinevan suunnitteilla olevalle sähköasemalle.

Keski-Pohjanmaan liiton lausunto

Keski-Pohjanmaan liitto toteaa, että Tuohimaa-Riutanmaan tuulivoimahanke on mittakaavaltaan seudullisesti merkittävä ja tukee maakunnan sekä valtakunnallisten energia- ja ilmastotavoitteiden toteutumista lisäten uusiutuvan energian tuotantoa. YVA-selostus on laaja ja kattava, mutta hankkeen vaikutukset luonnon monimuotoisuuteen ovat merkittäviä. Keski-Pohjanmaan liitto toteaa, että hankealue ei sisällä voimassa olevaan maakuntakaavaan. Alue on kuitenkin mukana 6. vaihemaakuntakaavan valmistelussa potentiaalisena tuulivoimatuotannon alueena. YVA-menettelyn tulokset ovat siten merkittävä lähtöaineisto

vaihemaakuntakaavan jatkovalmistelulle. Maakunnallinen hyväksyttävyyttä edellyttää kuitenkin, että hankkeen merkittävät luontovaikutukset voidaan sovittaa yhteen vaihemaakuntakaavan tavoitteiden ja suunnitteluratkaisujen kanssa.

Keski-Pohjanmaan liitto korostaa, että hankkeen jatkosuunnittelussa tulee kiinnittää erityistä huomiota maakunnallisten yhteisvaikutusten arviointiin, koska hanke sijoittuu alueelle, jossa on vireillä ja toteutunut useita tuulivoimahankkeita. Yhteisvaikutusten merkitys korostuu erityisesti linnuston sekä ekologisten yhteyksien kannalta.

Luontovaikutukset ja ekologinen kokonaisuus

Keski-Pohjanmaan liitto katsoo, että hankkeen merkittävimmät vaikutukset kohdistuvat linnustoon, erityisesti maakotkaan, suurpetoihin sekä Natura 2000 -alueisiin. Keski-Pohjanmaan liitto kiinnittää huomiota siihen, että YVA-selostuksessa vaihtoehdolle VE1 on tunnistettu merkittäviä haitallisia vaikutuksia Natura-alueiden suojeluperusteena olevaan linnustoon. Tätä voidaan pitää maakunnallisesti erittäin merkittävänä havaintona. Lisäksi maakotkan osalta törmäysriskin hyväksyttävyyssraja ylittyy vaihtoehdossa VE1 ja myös vaihtoehdossa VE2 yhteisvaikutukset huomioon ottaen. Keski-Pohjanmaan liitto pitää maakotkaan kohdistuvia vaikutuksia hankkeen keskeisimpänä ympäristöriskinä.

Keski-Pohjanmaan liitto pitää erityisen tärkeänä ekologisten yhteyksien säilymistä sekä hankkeen yhteisvaikutusten arviointia suhteessa alueen muihin toteutuneisiin ja suunnitteilla oleviin energiahankkeisiin.

Näiden vaikutusten hyväksyttävyyttä tulee arvioida erityisen huolellisesti jatkosuunnittelussa ja lupamenettelyissä.

Yhteisvaikutukset

Keski-Pohjanmaan liitto korostaa, että hankkeen vaikutuksia tulee tarkastella myös suhteessa maakunnan muihin toteutuneisiin, vireillä oleviin ja suunnitteilla oleviin energiahankkeisiin, sillä näiden yhteisvaikutukset muodostavat keskeisen lähtökohdan 6. vaihemaakuntakaavan ratkaisuille. Erityistä huomiota tulee kiinnittää useiden tuulivoima- ja sähkönsiirtohankkeiden yhteisvaikutuksiin maakotkan, Natura-alueiden sekä ekologisten yhteyksien näkökulmista.

Johtopäätös

Keski-Pohjanmaan liitto katsoo, että YVA-selostuksen perusteella vaihtoehto VE2 muodostaa ympäristövaikutusten näkökulmasta selvästi paremman lähtökohdan hankkeen jatkosuunnittelulle kuin vaihtoehto VE1. Erityisesti luontovaikutusten, Natura-vaikutusten sekä linnustoon kohdistuvien vaikutusten osalta VE2 on ympäristön kannalta selvästi edullisempi vaihtoehto. Sähkönsiirron vaihtoehdoista SVE4 (maakaapeli) on ympäristövaikutuksiltaan

vähäisin, kun taas SVE3:n vaikutukset luontoon, linnustoon ja suojelualueisiin ovat selvästi muita vaihtoehtoja suuremmat.

Keski-Pohjanmaan liitto pitää tärkeänä, että hankkeen jatkosuunnittelussa toteutetaan kaikki käytettävissä olevat lieventämistoimenpiteet erityisesti lintujen törmäysriskien ja Natura-alueisiin kohdistuvien häiriövaikutusten vähentämiseksi. Erityistä huomiota tulee kiinnittää vaikutusten seurantaan myös yhteisvaikutusten näkökulmasta.

Lisäksi toteutuksen aikaisella seurannalla tulee varmistaa, että YVA-menettelyssä arvioidut vaikutukset eivät muodostu ennakoitua suuremmiksi.

Keski-Pohjanmaan liitto

Jari Väänänen
suunnittelujohtaja

Reijo Kiviniemi
aluesuunnittelupäällikkö

Lupa- ja valvontavirasto
kirjaamo@lvv.fi

3.7.2026

dnro 523/11.01.00/2021

Asia Tuohimaan-Riutanmaan tuulivoimahankkeen (Kokkola,Halsua) ja hankkeen sähkönsiirtoon liittyvän 400 kV voimajohdon (Toholampi, Lestijärvi) ympäristövaikutusten arviointiselostus

Viite Lausuntopyyntönnö 6.5.2026 Drno LVV-U/2296072026

Valmistelijat: arkeologi Lauri Skantsi, puh. 044 7809055
maakunta-amanuenssi Pirkko Järvelä, puh. 044 7809758

Lupa- ja valvontavirasto on pyytänyt K.H.Renlundin museolta lausuntoa koskien Tuohimaa-Riutanmaan tuulivoimahankkeen (Kokkola, Halsua) ja hankkeen sähkönsiirtoon liittyvän 400 kV voimajohdon (Toholampi, Lestijärvi) ympäristövaikutusten arviointiselostusta (YVA-selostus). K.H.Renlundin museo toimii Keski-Pohjanmaan alueellisena vastuumuseona arkeologisen kulttuuriperinnön ja rakennetun kulttuuriympäristön ja -maiseman asiantuntijaviranomaisena (Museolaki 7§), ja toteaa lausuntoon seuraavaa.

Wpd Suomi Oy suunnittelee Tuohimaa-Riutanmaan tuulivoimahanketta Kokkolan kaupungin ja Halsuan kunnan alueelle. Hankealue käsittää yhtenäisen tuulivoima-alueen, jonka pinta-ala on yhteensä noin 37 neliökilometriä. Tästä Tuohimaan alueen pinta on noin 27 neliökilometriä ja Riutanmaan alueen pinta-ala noin kymmenen neliökilometriä.

Hankkeen ympäristövaikutusten arvioinnissa tarkastellaan kahta toteutusvaihtoehtoa, VE1 ja VE2, sekä niin sanottua nollavaihtoehtoa VE0, jossa hanketta ei toteuteta. VE1 -vaihtoehdossa alueelle rakennettaisiin yhteensä 49 voimalaa ja VE2 -vaihtoehdossa yhteensä 21 voimalaa. Tuulivoimaloiden kokonaiskorkeus on enintään 300 metriä, josta tornin korkeus on noin 200 metriä ja roottorin halkaisija enintään 200 metriä, ja yksikköteho enintään 8 MW molemmissa toteutusvaihtoehdoissa. Tuulivoima-alueen sisäinen sähkönsiirto toteutetaan maakaapelein. Tuulivoimahankkeen liittämisessä sähköverkkoon tarkastellaan kolmea 400 kV:n ilmajohdon reittivaihtoehtoa SVE1 (19,9 km), SVE2 (12,7 km) ja SVE3 (35 km) Ullavan, Raiko-harjun tai Halsuan suunnitteilla oleville sähköasemille sekä yhtä 400 kV:n maakaapelin reittivaihtoehtoa SVE4 (7,6 km) Kairinevan suunnitteilla olevalle sähköasemalle.

Arkeologinen kulttuuriperintö

Arkeologisen kulttuuriperinnön nykytila

YVA-selostuksen luvussa 9.2.3 on kuvattu arkeologisen kulttuuriperinnön nykytilanetta hankealueella. Hankealueella ja vaihtoehtoisilla sähkönsiirtoreiteillä on tehty arkeologisia inventointeja vuosien 2020–2023 aikana. Inventoinnit on tehty ja raportoitu Suomen arkeologisten kenttätöiden laatuohjeiden mukaisesti ja museo on lisännyt inventointien tiedot muinaisjäännösrekisteriin (www.kyppi.fi)

Tuulivoima-alueelta tai sen välittömästä läheisyydestä tunnetaan tällä hetkellä 12 muinaismuistolain 295/1963 rauhoittamaa kiinteää muinaisjäännöstä, kaikki historiallisen ajan tervahautakohteita. Kohteet on mainittu YVA-selostuksen luvussa 9.2.3. Selvyyden vuoksi museo esittää, että kohteet esitetään YVA-selostuksessa taulukkomuodossa, jossa ilmoitetaan kohteen nimen lisäksi myös sen suojelustatus, tunnus ja tyyppi sekä etäisyys muuttuvaan maankäyttöön. Taulukossa on mainittava myös Tuohimaan hankealueella sijaitseva muu kulttuuriperintökohte *Filpun torppa* (1000096780). Kohde on kyllä mainittu YVA-selostuksen tekstissä, mutta se tulee merkitä myös kuvan 9–4 karttaan. Kyseessä ei ole muinaismuistolain 295/1963 rauhoittama kiinteä muinaisjäännös, vaan muu kulttuuriperintökohte. Se on kuitenkin perusteltua säilyttää kulttuuri- ja paikallishistoriallisten arvojensa vuoksi (Alueidenkäyttölaki). Museo onkin tuulivoima-alueen kaavoitusta koskevassa lausunnossaan esittänyt sen lisättäväksi Tuohimaan osayleiskaavaan asianmukaisella kaavamerkinnällä ja -määräyksellä.

YVA-selostuksen mukaan arkeologiset kohteet sijaitsevat lähimmilläänkin yli 200 metrin etäisyydellä voimalapaikoista sekä yli 100 metrin etäisyydellä tuulivoimala-alueen tiestöstä ja sähköasemista kolmea kohdetta lukuun ottamatta: *Ukonluomat 1–3* (1000041738) sijaitsee noin 11 metrin etäisyydellä Tervalammintiestä ja *Riipanhauta 1–3* (1000041734) noin 25 metrin etäisyydellä Kairinnevan tiestä. *Uudenniitunoja pohjoinen* (1000041737) ulottuu osittain suunnitellun eteläisemmän sähköaseman alueelle.

YVA-selostuksessa mainitaan, että vaihtoehtoisten sähkönsiirtoreittien SVE1, SVE2 ja SVE3 läheisyydessä tuulivoimala-alueen pohjoisreunassa sijaitsee kaksi kiinteää muinaisjäännöstä. Tervahauta *Uudenniitunoja pohjoinen* (1000041737) sijaitsee noin 18 metrin etäisyydellä suunniteltujen voima-johtojen keskilinjasta. Vaihtoehtoiset sähkönsiirtoreitit SVE1, SVE2 ja SVE3 kulkevat *Riipanhauta 1–3* (1000041734) tervahaudan pohjoisosan halki. Vaihtoehtoisen sähkönsiirtoreitin SVE1 länsipuolella noin 96 metrin etäisyydellä suunnitellun voimajohdon keskilinjasta sijaitsee tervahauta *Kuikkalamminneva* (1000046134). Vaihtoehtoisen sähkönsiirtoreitin SVE3 koillispuolella noin 55 metrin etäisyydellä suunnitellun voimajohdon keskilinjasta sijaitsee tervahauta Paskonkorpi (1000043314). Etelämpänä noin 12 metrin etäisyydellä sijaitsee muuksi kulttuuriperintökohteeksi luokiteltu tervahauta *Lähdekorpi* (1000053145). Sähkönsiirtoreittien läheisyydessä sijaitsevat kohteet on merkitty karttoihin 9–4, 9–5 ja 9–6 ja luetteloitu

taulukossa 9–2. Museo esittää, taulukkoon lisätään kohteen identifioiva muinaisjäännösrekisterin tunnusnumero ja kohteen suojelustatus. Esitämme myös, että tuulivoima-alueella sijaitseva muu kulttuuriperintökohde *Filpun torppa* (1000096780) lisätään sekä karttaan että taulukkoon. Kohde sijaitsee suunnitellulla voimajohtoalueella.

Hankkeen vaikutusten arviointi arkeologiseen kulttuuriperintöön

Hankkeen vaikutuksia tunnettuihin kiinteisiin muinaisjäännöksiin sekä negatiivisten vaikutusten vähentämistä on huomioitu hyvin YVA-selostuksen luvussa 7.5. Museo esittää täydennyksenä, että myös arkeologisen kulttuuriperinnön kohteista laaditaan YVA-selostukseen samanlainen yhteenveto kohteille muodostuvista vaikutuksista kuin on tehty maiseman ja rakennetun kulttuuriympäristön kohteille (taulukko 9–3)

Suurimmat hankkeen kielteiset vaikutukset saattavat kohdistua muinaisjäännös-kohteeseen *Uudenniitunoja pohjoinen* (1000041737). Kohde sijaitsee osittain hankkeen vaihtoehtoisten voimajohtoreittien SVE1, SVE2 ja SVE3 johtoalueella sekä osittain hankkeen eteläisimmän sähköaseman eli Riutanmaan sähköaseman alueella, Kokkolan ja Halsuan rajalla. YVA-selostuksessa mainitaan, että *vaikutusten estämiseksi tulee kohde jättää rakentamistoimenpiteiden ulkopuolelle ja huomioida tarkemmassa suunnittelussa sekä hankkeen pylvässuunnittelussa. Mikäli kohteen säilyttäminen ei ole mahdollista, tulee kohteen poistamisesta järjestää Muinais-
muistolain (295/1963) mukainen neuvottelu.*

Mainittakoon, että museo on todennut Tuohimaan osayleiskaavaluonnosta koskevassa lausunnossaan, että mikäli 13§ neuvottelu tulee kyseeseen, käydään siinä läpi, onko muinaisjäännökseen kohdistuva muuttuva maankäyttö mahdollista toteuttaa ja millä edellytyksillä. Yleensä edellytyksenä pidetään riittäviä arkeologisia tutkimuksia. Neuvottelu on suositeltavaa käydä kaavoitusprosessin yhteydessä, jolloin neuvottelutulos kirjataan kaava-asiakirjoihin. Museo pitää kuitenkin parempana vaihtoehtona sähköasemalle varatun alueen muuttamista niin, että muinaisjäännösalue rajataan kokonaisuudessaan sähköasema-alueen ulkopuolelle. Rakennusvaiheessa turvataan sen säilyminen merkitsemällä muinaisjäännösalue koko laajuudessaan maastoon ja huolehtimalla että muinaisjäännöstä ei vahingoiteta tai peitetä.

Yleensäkin lähellä arkeologisen kulttuuriperinnön kohteita toimittaessa tulee huolehtia siitä, että ne ovat kaikkien alueella toimivien tiedossa. Muinaisjäännösten rakenteiden yli ei saa ajaa työkoneilla eikä niitä saa peittää puutavaralla tai maa-aineksella. Muinaisjäännösalueilla tulee välttää maanpinnan rikkoutumista. Lähellä muuttuvaa maankäyttöä sijaitsevien arkeologisten kohteiden säilyminen voidaan varmistaa merkitsemällä ne selkeästi maastoon. Sähkönsiirtoreiteillä sijaitsevien kohteiden säilyminen on mahdollista turvata pylvässiioittelulla ja huolehtimalla siitä, että kohteet eivät jää sähköpylväiden harusten väliselle alueelle. Näitä asioita on huomioitu hyvin YVA-selostuksessa.

Lisäksi suunnittelussa ja toteutuksessa tulee huomioida tuulivoimaloiden, tiestön ja sähkönsiirron lisäksi myös mahdollisten maa-aineksen ottojen, metsänhakkuiden, maan läjityspaikkojen sekä väliaikaisten nosto-, varastointi-, pysäköinti- ja työmaa-parakkialueiden rakentamisen mahdolliset vaikutukset arkeologiseen kulttuuriperintöön ja kielteisten vaikutusten minimoiminen.

Havaintokohteet ja täydennysinventoinnin tarve

Museovirasto on tuonut kesän ja syksyn 2025 aikana muinaisjäännösrekisteriin ja museoverkon kartalle uuden tason *havaintokohteet*. Ne näkyvät museoverkon kartalla vihreinä palloina ja -alueina. Havaintokohteet on tunnistettu ja rajattu Maanmittauslaitoksen laser 5p ainestosta tehtyjen arkeologisten havaintojen perusteella. Kohteita ei ole tarkastettu maastossa arkeologin toimesta. Suurin osa havaintokohteista on Keski-Pohjanmaalla historiallisen ajan tervahautoja ja hiilimiiluja. Ajantaisaisin tieto havaintokohteista löytyy kaikille avoimesta kulttuuriympäristön palveluikkunasta osoitteesta www.kypipi.fi sekä museoverkon kartalta osoitteesta <https://kartta.museoverkko.fi/> valitsemalla vasemmalta valikosta *KARTTATASOT* ja tästä *Arkeologinen kulttuuriperintö – Muinaisjäännösrekisteri*.

Tuulivoima-alueella on tiedossa 10 havaintokohdetta, jotka kaikki sijaitsevat Tuohimaan suunnittelualueella Kokkolan puolella. Ne on mainittu myös vireillä olevassa Tuohimaan osayleiskaavan selostuksessa:

Kokkola Pikku Tuohineva 1000081646
Kokkola Someroharju 2 1000081654
Kokkola Rapakkokangas 1000081705
Kokkola Isonhaudankangas 1000082106
Kokkola Rahkaneva 1000081702
Kokkola Pikku Rimpineva 1000082109
Kokkola Mustalehto 2 1000081713
Kokkola Mustalehto 1000081052
Kokkola Mustelehto 3 1000081748
Kokkola Orasheinämaa 1000081793

Vaihtoehtoislta sähkönsiirtoreiteiltä on tiedossa seuraavat kohteet, jotka sijaitsevat alle 200 metrin säteellä suunnitellun voimajohdon keskilinjasta:

Kokkola Palosaari 1000081923
Kokkola Ristojanneva 1000053907 (mahdollinen muinaisjäännös)
Kokkola Hietahaudankangas 1000037633
Kokkola Rapakkokangas 1000081705
Kokkola Pikku Tuohineva 1000081646
Toholampi Jyrkänkoskenlampi 1000081044
Toholampi Porrasneva 1000081595
Toholampi Isometsänkangas 1000081576

Lestijärvi Leposaari 1000081522

Havaintokohteista Pikku Tuohineva sijoittuu 10 metrin etäisyydelle sähköasemalle varastusta alueesta ja Someroharju 2 noin 30 metrin päähän parannettavasta Lepäkankaan tiestä. Loput tuulivoima-alueen havaintokohteet sijaitsevat Tuohimaan kaavaluonnokseen merkityllä M-1 alueella (Maa- ja metsätalousvaltainen alue). Kaavamääräyksessä mainitaan, että alue on varattu pääasiassa metsätaloutta varten, mutta alueelle saa sijoittaa tuulivoimaloita niille erikseen osoitetuille alueille sekä niitä varten huoltoteitä, teknisiä verkkoja sekä varastointi- ja kokoonpanoalueita. Kaavassa ei kuitenkaan mainita, missä nämä erikseen osoitetut alueet ovat, joten hankkeen vaikutukset havaintokohteisiin eli potentiaalsiin muinaisjäännöksiin jäävät avoimeksi.

Havaintokohteita ei voi merkitä kaavaan muinaismuistolain rauhoittamiksi kiinteiksi muinaisjäännöksiksi tai alueidenkäyttölain perusteella säilytettäväiksi muiksi kulttuuriperintökohteiksi, koska kohteita ei ole arkeologin toimesta niiksi todettu maastossa. Havaintokohteet antavat kuitenkin vahvan viitteen siitä, että kohteella voi olla arkeologista tai historiallista arvoa.

Alueidenkäyttölain mukaan kaavoituksen on perustuttava riittäviin tutkimuksiin ja selvityksiin. Näitä ovat mm. maisemaa, muinaisjäännöksiä, rakennuksia ja rakennuskulttuuria koskevat inventoinnit, joiden riittävyys ja ajantasaisuus tarkistetaan kaavoitusprosessin yhteydessä. Selvitykset tukevat myös lain edellyttämää kaavoituksen vaikutusten arviointia.

Vähintään 100 vuotta vanhat tervahaudat ja hiilimiilut luokitellaan Museoviraston laatiman Arkeologisen kulttuuriperinnön oppaan mukaan ohjeellisesti muinaismuistolain 295/1963 rauhoittamiksi kiinteiksi muinaisjäännöksiksi. Nykyisen ohjeistuksen mukaan tämä edellyttää kuitenkin kohteiden tarkastuksen maastossa arkeologin toimesta. Lisäksi tervahautojen läheisyydessä esiintyy toisinaan muitakin tervantuotantoon liittyviä jäänteitä, esim. kiukaita ja tervapirtinpohjia, jotka eivät useinkaan näy laserkeilausaineistossa.

Todettakoon siis, että nykytilanteessa hankkeen vaikutuksia arkeologiseen kulttuuriperintöön ei ole mahdollista arvioida kattavasti ja luotettavasti. Näin ollen museo esittää täydennysinventointia havaintokohteiden ja niiden lähiympäristöjen selvittämiseksi maastossa. Täydennysinventoinnista tehdyn raportin pohjalta kiinteiksi muinaisjäännöksiksi tai muiksi kulttuuriperintökohteiksi osoittautuvat havaintokohteet ja niihin mahdollisesti liittyvät muut rakenteet on sitten mahdollista huomioida kaavassa asianmukaisilla merkinnöillä- ja määräyksillä ja arvioida hankkeen vaikutukset niihin.

Jos alueen muuttuvan maankäytön suunnitteluun tulee muutoksia, on suunnitelmista oltava hyvissä ajoin yhteydessä alueelliseen vastuumuseoon.

Rakennettu kulttuuriympäristö ja –maisema

YVA-selostuksen luvussa 9 on esitelty hankealueen maisemaa ja kulttuuriympäristöä sekä hankkeen vaikutuksia niihin. Hankealue sijoittuu Lestijoen ja Perhonjoen jokilaaksojen väliselle selännealueelle, jossa kulkee rannikon suuntainen koillisesta lounaaseen suuntautuva selänne. Selänne koostuu useista poikkittaisista mäistä ja kumpareista. Hankealueen mäet ovat kivikkoisia moreenimäkiä, joiden välissä on turvekerrostumia. Hankealueen länsipuolella on laaja Ullavanjärvi, joka ympärillä on kylämaista asutusta peltoaukeineen. Alueen eteläpuolella on Venetjoen tekojärvi, jota ympäröivät laajat suoalueet. Hankealueen koillispuolella avautuu Lestijoen jokilaakson avoin peltomaisema.

YVA-selostuksessa on vaikutusten arvioinnin tueksi laadittu näkymäalueanalyysi sekä havainnekuvia yksittäisestä Tuohimaa-Riutanmaa hankkeesta ja lisäksi yhteisvaikutuksista lähelle sijoittuvien muiden tuulivoimahankkeiden kanssa. Maisemavaikutuksia on luvun 9.1.1 mukaan arvioitu etäisyysvyöhykkeittäin; välitön vaikutusalue (0 – 2 km), lähivaikutusalue (2 – 8 km), ulompi vaikutusalue (8 – 20 km) ja kaukovaiikutusalue (20 – 30 km).

Todettakoon, että luvuissa 9.1 (Vaikutusmekanismi ja arviointimenetelmät) ja 9.3.2 (Toiminnan aikaiset vaikutukset) etäisyysvyöhykkeiden tarkastelussa esitetyt kilometrietäisyydet ovat ristiriitaiset luvun 9.3.2.6 (Maiseman ja rakennetun kulttuuriympäristön arvotetut alueet) etäisyyksien kanssa. Esimerkiksi ulomman vaikutusalueen vyöhykkeen etäisyydet ovat luvussa 9.3.2 esitetty välillä 8–20 km, mutta luvussa 9.3.2.6 ulomman vaikutusalueet etäisyydet ovat välillä 7–15 km. Museon näkemyksen mukaan edellä mainittu ristiriitaisuus heikentää maisemavaikutusten arvioinnin luotettavuutta, ja tältä osin maisema-arviointia tulisi museon näkemyksen mukaan tarkentaa.

Tuohimaa-Riutanmaan tuulivoima-alueen välittömällä vaikutusalueella (0–2 km) ei ole merkittäviä rakennetun kulttuuriympäristön kohteita tai arvokkaita maisema-alueita.

Lähivaikutusalueelle sijoittuvat maakunnallisesti arvokkaat Ullavanjärven kulttuuri-maisema-alue, Härkäneva-Syrin kulttuurimaisemat sekä luvussa 9.3.2 esitetyn etäisyysvyöhyketarkastelun mukaan myös Halsuan maisema-alue.

Ulomalle vaikutusalueelle luvun 9.3.2 esitetyn etäisyysvyöhyketarkastelun perusteella kulttuuriympäristön ja maiseman arvokohteista ja -alueista sijoittuu 16 kohdetta: valtakunnallisesti arvokkaat Lestijokilaakson kulttuurimaisema (VAMA 126), Vetelinjokilaakson viljelymaisema (VAMA 124) sekä maakunnallisesti arvokkaista maisema-alueista (mama) Halsuanjärvi, Hongistonjärvet Lestijärven maisema-alue, Lestijärven maisema-alue, Töppösen luolikat, Perhonjoen kulttuurimaisema sekä Tastulanjärvi.

Valtakunnallisesti merkittävistä rakennetun kulttuuriympäristön kohteista (RKY) ulommalle vaikutusalueelle luvun 9.3.2 esitetyn etäisyysvyöhyketarkastelun perusteella sijoittuvat Halsuan kirkko ja kirkonseutu, Ullavan kirkko ja Vanha-Vion talo, Vetelin kirkonseutu sekä Kaustisen kirkonmäki. Erityislailla (kirkkolaki) suojelluista kohteista ulommalle vaikutusalueelle sijoittuvat Halsuan, Toholammin, Vetelin ja Kaustisen kirkot sekä Finnin talo Kaustisella (laki rakennusperinnön suojelusta 498/2010). Kuten museo on jo edellä lausunnossaan todennut luvussa 9.3.2.6 on esitetty eri kilometreihin perustuva etäisyysvyöhyketarkastelu ja siinä tapauksessa yhdeksän edellä luetelluista kohteista sijoittuisi kaukovaikutusalueelle.

Kaukovaikutusalueelle luvun 9.3.2 esitetyn etäisyysvyöhyketarkastelun perusteella kulttuuriympäristön ja maiseman arvokohteista ja -alueista sijoittuvat maakunnallisesti arvokkaista maisema-alueista (mama) ja rakennetun kulttuuriympäristön kohteista Alikylä, Räytingin kulttuurimaisema, Penninkijoki-Säästöpiirinneva-Hangasneva, Jylhä, Metsäkylä ja Salonkylä.

YVA-selostuksessa on arvioitu tuulivoimaloiden lentoestevalojen ja sähkönsiirron vaikutuksia maisemaan ja lisäksi on arvioitu muiden tuulivoimahankkeiden ja muiden alueidenkäyttöön liittyvien hankkeiden yhteisvaikutuksia.

Lentoestevalojen maisemavaikutusten arvioidaan olevan merkittävimmät voimaloiden lähivyöhykkeellä ja alueilla, joissa voimalat erottuvat maisemamassa selkeästi. Maiseman luonnetta ne muuttavat erityisesti hämärän ja pimeän aikaan, koska ne tuovat uusia valolähteitä pimeään maisemaan korostaen niiden havaittavuutta.

Tuulivoimahankkeen sähkönsiirron eri vaihtoehtoista muodostuu maisemavaikutuksia tieympäristöön. Vaihtoehdot SVE1, SVE2 ja SVE3 ylittävät Rahkosentien. Lisäksi SVE1 ylittää Härkänevantien ja Lestijärventien sekä viisi pienempää paikallistietä. Vaihtoehto SVE3 on museon näkemyksen mukaan maisemavaikutuksen osalta kielteisin.

Tuulivoimahankkeen liittyminen muihin hankkeisiin

Tuohimaa-Riutanmaan tuulivoimahankkeen läheisyyteen sijoittuu useampia valmiiteilla, rakenteilla ja tuotannossa olevia tuulivoima-alueita, joita on kuvattu YVA-selostuksen luvussa 2.6.

Lähimmäksi sijoittuu Kairineva-Peränevan tuulivoima- ja aurinkoenergianhanke, joka rajautuu Tuohimaa-Riutanmaan hankealueeseen. Kairineva-Peränevan hankkeessa on suunnitteilla 22 tuulivoimalaa ja 226 hehtaarin kokoinen aurinkovoimala-alue.

Länsi-Toholammin 25 voimalan hanke sijoittuu Tuohimaa-Riutanmaan hankkeen pohjoispuolelle ja 49 voimalan Toholampi-Lestijärven tuulivoimahanke sijoittuu reilun 11 km:n etäisyydelle. Halsualla on toteutumassa Honkakankaan ja Kanniston 36 tuulivoimaloiden alue, joka sijoittuu lähimmillään noin 15 km:n etäisyydelle hankealueesta. Honkakankaan tuulivoimalat ovat rakennusvaiheessa.

Akkalankankaalle suunnitellaan 28 tuulivoimalan aluetta noin 6 km:n etäisyydelle Tuohimaa-Riutanmaan hankealueesta. Rautajalan suunnitteilla oleva tuulivoimala sijoittuu noin 16 km:n etäisyydelle ja sinne on tavoitteena rakentaa enintään 30 tuulivoimalaa.

Lisäksi noin 18–19 km:n etäisyydelle on suunnitteilla Sievin Vääräjoen tuulivoimahanke (20–50 voimalaa), Sievin ja Kannuksen Takkukankaan hanke (28–36 voimalaa), Kokkolan Pihtinevan hanke (60–86 voimalaa), Toholammin Pitkälehdon hanke (16–18 voimalaa) sekä Vetelin Löytönevan hanke (8 voimalaa, luvitettu).

Todettakoon, että mikäli edellä luetellut tuulivoimahankkeen toteutuisivat enimmäismäärillään, Tuohimaa-Riutanmaa hankealueesta alle 20 km:n etäisyydellä olisi 392 tuulivoimalaa.

Tuohimaa-Riutanmaan tuulivoimahankkeen ympäristössä on myös useita kaivoslain mukaisia hakemuksia ja voimassa olevia lupia. Keliber Oy:n Längtan louhosalue sijaitsee aivan Tuohimaa-Riutanmaan hankealueen vieressä, sen lounaispuolella. Myös Titanor Oy:llä on voimassa oleva malminetsintäalue sekä vireillä malminetsintäluvat hakemus hankealueen kaakkoispuolella.

Museon näkemys on, että maisemaan kohdistuvat yhteisvaikutukset tulevat muuttamaan etenkin hankealueesta 20 km:n säteellä alueen maisemakuvan yhtenäisyyttä. Edellä mainitusta syystä vaikutusten arvioinnissa tulisi museon näkemyksen mukaan hankkeen jatkovalmistelussa tarkemmin arvioida, muuttaako tuulivoimarakentaminen arvokkaiden kohteiden ja alueiden todettuja arvoja. Lisäksi tulisi tuoda esille heikentääkö tuulivoimarakentaminen arvoalueen tai kohteen asemaa maisemakuvassa. Yhteisvaikutusten osalta tulisi tarkemmin arvioida aiheutuuko vaikutuksia maisemamaakunnalle tyypillisiin ominais- ja erityispiirteisiin.

Museon näkemys on, että Tuohimaa-Riutanmaan tuulivoimahankkeen maisemavaikutuksia ja etenkin yhteisvaikutuksia muiden tuulivoimahankkeiden kanssa voidaan lieventää ainoastaan vähäisemmällä voimalamäärällä sekä huolellisella sijoittelusuunnittelulla yhteisvaikutukset huomioiden. Edellä mainitusta syystä museon näkemyksen mukaan hanke tulisi toteuttaa vaihtoehdon VE2 mukaisesti tai siitäkin edelleen vähemmällä voimalamäärällä.

Maiseman sietokyky ja siihen liittyen toteuttamiskelpoiset tuulivoimahankkeet tulee museon näkemyksen mukaan ratkaista maakuntakaavoituksen yhteydessä ja yhteistyössä naapurimaakuntien kuntien kesken.

Hankkeen jatkovalmisteluaineistot pyydetään toimittamaan K.H. Renlundin museoon lausuttavaksi osoitteeseen: museo.lausunnot@kokkola.fi

Keski-Pohjanmaan alueellinen vastuumuseo
Mellersta Österbottens regionala ansvarsmuseum

Pirkko Järvelä
maakunta-amanuenssi

Lauri Skantsi
arkeologi

Tiedoksi Museovirasto

Aihe: VL: Tuohimaa-Riutanmaan tuulivoimahanke (Kokkola, Halsua) ja hankkeen sähkönsiirtoon liittyvä 400 kV voimajohto (Toholampi, Lestijärvi)

Lähetetty: 7.7.2026, 8.17.11

Mistä: Jaakola Pia (LVV)<pia.jaakola@lvv.fi>

Mihin: Mehtonen Milja (LVV)

Seurantamerkintä: Seuranta

Merkinnän tila: Merkitty

Lähettilä: Viirret Mari <Mari.Viirret@kokkola.fi>

Lähetetty: tiistai 23. kesäkuuta 2026 11.01

Vastaanottaja: Smeds Andreas <Andreas.Smeds@kokkola.fi>; Kirjaamo ympäristöterveydenhuolto <kirjaamo.ymparistoterveydenhuolto@kokkola.fi>; annejussila426@gmail.com; lammtaina@gmail.com; Jaakola Pia (LVV) <pia.jaakola@lvv.fi>

Aihe: Tuohimaa-Riutanmaan tuulivoimahanke (Kokkola, Halsua) ja hankkeen sähkönsiirtoon liittyvä 400 kV voimajohto (Toholampi, Lestijärvi)

HUOM! Ulkoinen lähettäjä. Älä avaa linkkejä tai liitteitä, ellei tunnista lähettäjä.

OBS! Extern avsändare. Öppna inte länkar eller bilagor om du inte känner igen avsändaren.

NOTE! External sender. Do not open links or attachments unless you recognize the sender.

Hei, Lupa- ja valvontavirasto on pyytänyt lausuntoa otsikon hankkeen ympäristövaikutusten arviointiselostuksesta. Vaikutuksia on arvioitu nolla-vaihtoehdon lisäksi kokonaiskorkeudeltaan 300 metristen, yksikköteholtaan enintään 8 MV voimaloiden rakentamisesta 550 minimietäisyydelle toisistaan. VE1 tarkastelee vaikutuksia 49 voimalan ja VE2:ssa Tuohimaan voimaloita on vähennetty siten että yhteismäärä on 21. Sähkönsiirtovaihtoehtoja on tutkittu neljä, joista kolme on ilmajohtoja Riutanmaan sähköasemalta koilliseen, josta SVE1 luoteeseen Ullavan sähköasemalle, SVE2 Raikoharjun sähköaseman kautta Toholampi-Lestijärven ja Länsi-Toholammin tuulivoimahankkeiden suuntaan, SVE3 jatkuu Raikoharjulta Fingrid Oyj:n Halsuan sähköasemalle. Neljäs vaihtoehto on 7,6 km maakaapeliyhteys Riutanmaan sähköasemalta Kairinevan sähköasemalle, josta ilmajohtona Pajuojan ja Liedeksen välille suunnitellulle Fingridin sähköasemalle.

Hanketta lähellä on asutusta Ullavan Hanhisalossa (2,4 km lähimmästä tuulivoimalasta VE1) ja Kallingissa (2,6 km lähimmästä tuulivoimalasta VE2). Hankealueen läheisyydessä on yksi lomarakennus Tervalammen länsipuolella (etäisyys 1,5 km molemmissa vaihtoehdossa). Rahkosen koululle on matkaa noin 5 km. Toholammin puolelle Lylynevan kylään tulee etäisyyttä VE1:n voimaloista noin 4 kilometriä. Melu- ja väkemmaallinnukset osoittavat ettei asutukselle ole todennäköistä aiheutua toimenpide- ja ohje-arvojen ylityksiä näiden haittojen osalta. Sähkönsiirtoreiteistä vaihtoehto SVE3:ssa on eniten asutusta linjauksen lähialueella sen kulkiessa Härkänevan ja Lylynevan väliseltä alueelta.

Hankealueelle ja tutkituille sähkönsiirtoreiteille ei sisälly pohjavesialueita.

YVA-selostuksesta ei ole lausuttavaa.

yst.terv.

Mari Viirret

Ympäristöterveystarkastaja - Miljöhälsoinspektör
Keski-Pohjanmaan ympäristöterveydenhuolto - Mellersta Österbottens miljöhälsovård
Kokkolan kaupunki - Karleby stad
Terminaalikatu 8, 67700 Kokkola - Terminalgatan 8, 67700 Karleby
puh. tfn. 044 7307 982

www.kokkola.fi/ymparistoterveydenhuolto

Asia: Lausuntopyyntö YVA-selostuksesta, Tuohimaa-Riutanmaan tuulivoimahanke (Kokkola, Halsua) ja hankkeen sähkönsiirtoon liittyvä 400 kV:n voimajohto... (LVV-U/22960/2026)

Lupa- ja valvontavirasto
kirjaamo@lvv.fi

Lausunto

1 Johdanto

Wpd Suomi Oy suunnittelee 37 km² laajuista (tästä Tuohimaan alue on n. 27 km² ja Riutanmaan n. 10 km²) 49 voimalan tuulivoima-aluetta. Voimaloiden kokonaiskorkeus on 300 m. Hanke sijoittuu Kokkolan kaupungin ja Halsuan kunnan alueelle ja hankkeen sähkönsiirtovaihtoehdot myös Toholammin ja Lestijärven kuntien alueelle. Valtakunnan verkkoon liittyminen toteutetaan 400 kV voimajohdolla vaihtoehdoissa SVE1-SVE3 tai 400 kV maakaapelilla vaihtoehdossa SVE4.

2 Lausunto

Pyydettyä lausuntonaan Luonnonvarakeskus esittää seuraavan.

Lausunnossaan Luke keskittyy Metsästyslaissa (28.6.1993/615) 5 § (13.7.2018/555) lueteltuihin riistalajeihin.

Hankkeessa tarkastellaan kahta eri kokoista vaihtoehtoa VE1, jossa tarkastellaan 49 voimalaa (ohjelmavaiheessa 73 voimalaa) ja VE2, jossa tarkastellaan 21 voimalaa (ohjelmavaiheessa 65 voimalaa). Voimalamäärää on täsmennetty ohjelmavaiheen jälkeen, ja nyt tarkasteltavien vaihtoehtojen välilläkin on tehty selkeä ero voimalamäärissä.

Vaikutukset linnustoon arvioidaan vaihtoehdossa VE1 suuriksi ja VE2 kohtalaisiksi. Muun eläimistön osalta merkittävimmät vaikutukset arvioidaan kohdistuvan suurpetoihin ja metsäpeuraan.

Hankkeessa on tehty kanaintujen soidinpaikkaselvityksiä useampana vuonna. Olemassa olevaan kirjallisuuteen metson osalta on myös perehdytty huolellisesti. Vaihtoehdossa VE1 neljä voimalaa sijoittuu 600–800 m etäisyydelle yhdestä metson soidinkeskuksesta. VE2 kaikki voimalat sijoittuvat yli kilometrin etäisyydellä sekä metson että teeren tunnetuista soidinpaikoista. Luke näkee, että selostuksessa on varovaisuusperiaatteen mukaisesti ja kirjallisuuteen perustuen huomioitu kanaintusoitimia.

Hankkeessa on pyritty voimaloiden määrää vähentämällä vaikuttamaan hankkeen mahdollisiin vaikutuksiin. Selostuksessa todetaan, että linnuston osalta tässä hankkeessa ainoastaan voimaloiden määrä ja sijoittelu ovat tehokkaita lievennyskeinoja. Näitä ”ei esitetä VE1 mukaiselle hankkeelle, sillä sen kohdalla vaikutukset selostuksen mukana nähdään niin merkittäviksi, ettei niitä realistisilla toimenpiteillä saada hyväksyttävälle tasolle”. Sen sijaan VE2 nähdään selostuksessa olevan linnustovaikutusten puolesta toteutettavissa. Tämän osalta ehdotetaan lievennystoimiksi rungon maalaamista ja rakennustoimien kohdentamista pesimäkauden ulkopuolelle.

Luke tuo esiin yhteisvaikutusten arvioinnin tärkeyden tämän hankkeen yhteydessä. Riutanmaa-Tuohimaan tuulivoimahanke on tällä hetkellä yksi Suomen suurimpia yksittäisiä hankkeita, ja ne ovat yhdessä samaa yhtenäistä kokonaisuutta keskenään ja muiden viereisten tv-hankkeiden kanssa (Peräneva-Kairineva ja Länsi-Toholampi. Näiden yhdessä muodostama kokonaisuus muun infran kanssa (esim. sähkölinjat) muuttaa laajasti paikallista maiseman rakennetta ja nykyisiä olosuhteita metsäpeuralle epäsuotuisaksi. Tähän johtopäätökseen viittaa laaja tutkimuskirjallisuus karibuista ja poroista. Sen vuoksi Luke näkee, ettei tämä nykyinen kokonaisuus ole kestävä ratkaisu. Luke suosittelee, että Natura2000-verkoston ekologiset yhteydet tulisi myös tuulivoiman ja siihen liittyvän infran suunnittelussa turvata.

Tuohimaa-Riutanmaan hankealue sijaitsee merkittävän ekologisen käytävän alueella Pilvinevan ja Kotkannevan Natura2000-alueiden välissä sekä Ritaneva - Vipusalonneva - Märsynnevan ja Etelänevan - Viitasalonnevan - Seljäsennevan Natura2000-alueiden välissä, jotka molemmat reunametsineen ja välialueineen ovat metsäpeuralle tärkeitä lisääntymisalueita. Tärkeitä Natura2000-alueita yhdistää sopivien lisääntymis- ja vasanhoitoelinympäristöjen mosaiikki (eli ekologinen yhteys/käytävä), joka seurailee enimmäkseen turvemaiden jakaumaa maisemassa. Saman ekologisen käytävän varrella sijaitsevat myös Akkalankankaan, Pitkälehdon, läntisen Pihtinevan ja Kuuronkallion hankealueet häiriövyöhykkeineen.

Hankealueen metsäpeurakanta on erityisen herkkä maiseman tason negatiivisille muutoksille, koska kanta on jo todennäköisesti harva ja sijaitsee Toholammin vakituksen susireviirin alueella. Elinympäristön rakentaminen ja erilaisten lineaarirakenteiden lisääminen todennäköisesti tehostaa suden tilankäyttöä ja saalistuksen aiheuttamaa kuolleisuutta. Tämä ilmiö on todennäköisesti merkittävämpi tekijä nykyiselle metsäpeurakannalle kuin mahdollinen pienen mittakaavan välttelykäyttäytyminen, jota tutkitaan Luken ja usean tuulivoimatoimijan yhteisessä hankkeessa. Hankkeen tuloksia metsäpeurasta valmistuu viimeistään vuoden 2027 lopulla.

Huomioita nykyisen tuulivoimarakentamisen kokonaisuudesta

Nykyisen Natura2000-verkoston lajiperusteet on päivityksessä, koska se on pahasti vanhentunut, eikä riitä turvaamaan metsäpeuran elinmahdollisuuksia edes lyhyellä aikavälillä. Tätä päivitystä koordinoi Ympäristöministeriö. Metsähallituksen Eräpalvelut ja Luonnonvarakeskuksen metsäpeuratoimijat päivittävät nykytiedon perusteella niitä Natura2000-alueita, jossa metsäpeura on asuttanut vakituisesti erityisesti lisääntymisaikana edellisen päivityksen jälkeen. Osaan myös Keski-Pohjanmaan Natura2000-verkostoon ollaan ehdottamassa metsäpeuraa perusteeksi.

Luke huomauttaa, että koko Suomenselän alueella nykyinen puhtaan siirtymän suunnitelmien ja rakentamisen kokonaisuus tuottavat pahimmillaan sellaiset olosuhteet yhdessä muiden muutosvoimien kanssa, että kokonaisuus ei ole kestävä. Varsinkaan pitkällä aikavälillä, jota tuulivoimaloiden teknisen käyttöiän perusteella odotetaan. Vaikutukset ulottuvat useiden metsäpeurasukupolvien päähän, eikä rakennettujen elinympäristöjen jatkokäytöstä ole riittäviä suunnitelmia.

Tuohimaa-Riutanmaan hankealueet ja sen ympärillä laajasti sijaitsevat muut tuulivoimasuunnitelmat ovat osa koko Suomenselän kattavaa luontokatoa (myös toiminnallista luontokatoa), joka muodostuu kaikista niistä rakenteista ja niiden häiriövyöhykkeistä, joita suunnitellaan kattavasti koko Suomenselän metsäpeuran populaation alueelle poronhoitoalueelta Pirkanmaalle asti. Luke näkee, että nykyiset rakentamisen suunnitelmat ovat vakava riski koko EU:n ainoalle elinvoimaiselle Fennicus-alalajin populaatiolle ja eri tavoitteiden yhteensovittamista tarvitaan nykyistä enemmän yli hanke- tai hallinnollisten rajojen. Luke samalla näkee, että nykyisen puhtaan siirtymän toteutus ja esim. biodiversiteettitavoitteet ovat keskenään ristiriitaisia, koska tuulivoimaa on rakennettu, rakenteilla ja suunnitteilla koko metsäpeuralla tärkeiden Natura2000-suojelualueverkoston välittömään läheisyyteen koko sen läntiselle levinneisyysalueelle. Luke yhdessä muiden hanketoimijoiden kanssa tulee kiinnittämään huomiota uudessa EU-komission LIFE-rahoitusinstrumentin ja kansallisen rahoituksen tuella LifeLine4Fennicus – hankkeessa (2026–2032) myös maankäyttöä ja sen vaikutuksia.

3 Lausunnon tiivistelmä

Hankkeessa on perehdytty olemassa olevaan kirjallisuuteen ja pyritty erityisesti voimalamäärään vaikuttamalla lieventää hankkeen mahdollisia vaikutuksia. Luke näkee kuitenkin hankkeen haastavana metsäpeuran näkökulmasta. Erityisesti kumulatiiviset vaikutukset saattavat olla merkittävät viereisten hankkeiden kanssa. Tuohimaa-Riutanmaan hankealueet ja sen ympärillä laajasti sijaitsevat muut tuulivoimasuunnitelmat ovat osa koko Suomenselän kattavaa luontokatoa (myös toiminnallista luontokatoa), joka muodostuu kaikista niistä rakenteista ja niiden häiriövyöhykkeistä, joita suunnitellaan kattavasti koko Suomenselän metsäpeuran populaation alueelle poronhoitoalueelta Pirkanmaalle asti.

Sirpa Thessler

Johtaja, Luonnonvarat

Hyväksytty Luken prosessinhallintajärjestelmässä 15.06.2026 klo 20:46:55.

Lausunnon valmistelija(t):

Saara Kattainen

Antti Paasivaara

Liitteet:

Tiedoksi:

Asiakirjan ovat allekirjoittaneet

Nimi	Tunnistautuminen	Aika
Raimo Eino Itkonen	Telia	26.06.2026 08:56:22 UTC+03:00

Tämä dokumentti on sähköisesti allekirjoitettu

Sisällys: - Kansilehti (1 sivu)
- Alkuperäinen dokumentti (5 sivua)

Kansilehden sivu 1/1

Lupa- ja valvontavirasto

kirjaamo@lvv.fi

Viite: Lupa- ja valvontaviraston lausuntopyyntö 6.5.2026, Drno LVV-U/22960/2026

Metsähallituksen lausunto Tuohimaa-Riutanmaan tuulivoimahankkeen ympäristövaikutusten arvioinnista (YVA), Halsua, Kokkola

Lupa- ja valvontavirasto pyytää metsähallitukselta lausuntoa Halsuan kunnan ja Kokkolan kaupungin alueille sijoittuvan Tuohimaa-Riutanmaan tuulivoimahankkeen ympäristövaikutusten arvioinnista. Hankkeesta vastaa wpd Suomi Oy. Tuohimaa-Riutanmaan hankealue jakautuu kahteen osaan, Kokkolan kaupunkiin sijoittuvaan Tuohimaan tuulivoimapuistoon ja Halsuan kuntaan sijoittuvaan Riutanmaan tuulivoimapuistoon.

Tuohimaa-Riutanmaan tuulivoimahankkeesta toteutetaan YVA-menettely, jossa arvioidaan tuulivoimapuiston ilmajohdolla tai maakaapelilla toteuttavaa 400 kV sähkönsiirtoa, jolla tuulivoimapuisto kytketään valtakunnan verkkoon. Hankealue käsittää yhtenäisen tuulivoima-alueen, jonka pinta-ala on yhteensä noin 37 neliökilometriä. Hankealueelle suunnitellaan enintään 49 tuulivoimalan rakentamista. Tuulivoimaloiden kokonaiskorkeus on enintään 300 metriä ja yksikköteho enintään 8 MW. Hankealueelle on suunniteltu rakennettavan 2–3 sähköasemaa ja lisäksi hankkeessa varaudutaan energiavaraston rakentamiseen sähköaseman yhteyteen. Valtakunnan verkkoon liittyminen toteutetaan 400 kilovoltin voimajohdolla reittivaihtoehtoissa SVE1-SVE3 tai 400 kilovoltin maakaapelilla reittivaihtoehdossa SVE4.

Hankkeen toteutusvaihtoehdot

- **VE1:** Hankealueelle sijoitetaan enintään 49 voimalaa, joista Tuohimaan alueelle 37 ja Riutanmaan alueelle 12.
- **VE2:** Hankealueelle sijoitetaan enintään 21 voimalaa, joista Tuohimaan alueelle 9 ja Riutanmaan alueelle 12.

Tuulivoima-alueelle ei sijoitu Natura-alueita, suojelualueita tai suojeluun varattuja kiinteistöjä. Lähin Natura-alue, Kotkanneva ja Pikku-Koppelon metsät (FI1000034), sijoittuu noin 4,6 km etäisyydelle lähimmästä voimalasta ja noin 450 metrin etäisyydelle sähkönsiirtoreitistä (SVE3). Muut Natura-alueet sijoittuvat etäämmälle. Sähkönsiirtoreitit SVE1-SVE3 sijoittuvat lähimmillään 450 metrin etäisyydelle Katajakorven luonnonsuojelualueesta ja sähkönsiirtoreitti SVE3 noin 750 metrin etäisyydelle valtion suojeluun varatusta kiinteistöstä Metsikkö (74-405-240-1) ja 200

metrin etäisyydelle suojeluun varatusta kiinteistöstä Suojelu-Kettukangas (74-405-130-2).

Ympäristövaikutusten arviointimenettelyn yhteydessä on laadittu luonnonsuojelulain 35 §:n mukainen Natura-arviointi neljän Natura-alueen osalta: Kotkanneva ja Pikku-Koppelon metsät (SAC, FI000034), Pilvineva (SAC/SPA, FI1001001), Vionneva (SAC/SPA, FI1000019) ja Ritaneva-Vipusalonneva-Märsynneva (SAC/SPA, FI1000014). Metsähallitus on antanut Natura-arvioinneista erillisen lausuntonsa.

Metsähallitus lausuu ympäristövaikutusten arviointiselostuksesta valtion perustettujen luonnonsuojelualueiden ja luonnonsuojeluun varattujen alueiden maanhaltijana, sekä maakotkan valtakunnallisesta seurannasta vastaavana asiantuntijaviranomaisena. Metsähallituksella on myös valtakunnallinen vastuu metsäpeurakannan perimän turvaamisesta. Maakotkaan liittyvät salassa pidettävät tiedot on esitetty lausunnon liitteessä, joka on tarkoitettu vain viranomaiskäyttöön.

Metsähallitus on tutustunut ympäristövaikutusten arviointiselostukseen ja lausuu siitä seuraavaa:

Vaikutukset suojelualueisiin

Metsähallitus katsoo, että valtion luonnonsuojelualueiden ja suojeluun varattujen alueiden ja tuulivoimahankkeen toimintojen välisten kohtalaisten pitkien etäisyyksien vuoksi tuulivoimahankkeen vaikutukset kohdistuvat laajoja elinpiirejä tarvitseviin lajeihin. Maakotkaan kohdistuvista vaikutuksista Metsähallitus lausuu alla yleispiirteisesti ja tarkemmin salassa pidettävässä liitteessä. Metsäpeuraan kohdistuvista vaikutuksista Metsähallitus lausuu Natura-arvioinnista antamassaan lausunnossa siltä osin, kun laji on kyseisten Natura-alueiden suojelun perusteena (Kotkanneva ja Pikku-Koppelon metsät, Pilvineva, Vionneva). Lisäksi tässä lausunnossa huomioidaan metsäpeuran elinalueena myös Ritaneva-Vipusalonneva-Märsynnevan Natura-alue, jossa metsäpeura ei ole vielä suojelun perusteena, mutta Metsähallitus on katsonut perustelluksi lisätä laji suojelun perusteeksi.

Vaikutukset metsäpeuraan

YVA-menettelyn yhteydessä on tehty kaksi metsäpeuraselvitystä, joista toinen on julkinen (Liite 18, AFRY Finland Oy, 25.3.2026) ja toinen tarkoitettu vain viranomaiskäyttöön (Liite 18.1, Ramboll Finland Oy, 11.11.2025). Metsähallitus katsoo, että metsäpeuraselvityksissä vaikutuksia on tarkasteltu monipuolisesti ja ansiokkaasti. Selvityksiä on hyödynnetty YVA-selostuksessa. Lisäksi hankealueen lähialueille on suunnitteilla täydentäviä metsäpeuraselvityksiä maastokaudella 2026, joiden tavoitteena on kartoittaa lajin esiintymistä.

Ympäristövaikutusten arviointiselostuksen mukaan alueen arvo metsäpeuralle koostuu erityisesti nykytilassa vähäisestä ihmisvaikutuksesta sekä kesälaitumiksi ja vasomisalueiksi soveltuvista elinympäristöistä lähellä hankealuetta.

Metsäpeuraselvityksissä hankealueen läheisyydessä olevista suoalueista metsäpeuran kannalta merkitykselliseksi on todettu Peuralamminneva, joka sijaitsee hankealueen ja Kotkanneva ja Pikku-Koppelon metsät Natura-alueen välissä. Hankealueen ja Natura-alueen välissä on myös muita häiriövyöhykkeellä sijaitsevia suoalueita, mutta hankkeen selvityksissä niiden merkitys on todettu epäselvemmäksi. Suot ovat kuitenkin vasallisten vaatimien kesäelinympäristöennusteen mukaan lajille hyvin kesäelinympäristöksi sopivia ja alueelta on myös pantapeurahavaintoja. Arvioinnin mukaan tuulivoimaloiden häiriövyöhykkeellä elinympäristöjen käyttö vähenee, mutta häiriövyöhykkeen ulkopuolella alueella säilyy laajoja, metsäpeuralle soveltuvia elinympäristöjä.

Arviointiselostuksen mukaan vaikutusten merkittävyysluokka on molemmissa hankevaihtoehtoissa kohtalainen, VE2:ssa lievempi kuin VE1:ssä. Arvioinnin mukaan keskeiset vasomisaalueet sijaitsevat pääosin häiriövyöhykkeen ulkopuolella ja ekologiset yhteydet alueen poikki ja pohjoispuolella säilyvät.

Metsähallitus katsoo, että koska Kotkanneva ja Pikkukoppelon metsät Natura-alueeseen kytkeytyneitä vasanhoitoalueita kuitenkin jää häiriövyöhykkeen sisälle ja ne sijoittuvat voimaloiden ja Natura-alueen väliin, tulisi hankkeessa arvioida, mikä merkitys suokokonaisuuden laadun heikkenemisellä ja koon pienenemisellä on suokokonaisuuden kykyyn ylläpitää metsäpeurakantaa. Metsähallitus myös katsoo, että koska laadukkaita vasanhoitoelinympäristöjä ei synny lisää, ja koska pelkästään keskeisimmät vasanhoitoelinympäristöt eivät riitä metsäpeurakannan suojelutavoitteiden turvaamiseen, on keskeistä välttää vasanhoitoalueiden vähentämistä ja heikentämistä. Tämä korostuu etenkin yhteisvaikutuksia arvioitaessa.

Arviointiselostuksen mukaan sähkönsiirtovaihtoehdosta riippumatta ei hankkeen nähdä aiheuttavan sellaisia vaikutuksia, jotka muuttaisivat alueiden luonnetta metsäpeuran kannalta merkittävästi tämänhetkisestä. Alueen merkitys metsäpeuralle todennäköisesti vähenisi jonkin verran, erityisesti herkimpien yksilöiden väistäessä uuden voimajohtolinjan vaikutusalueelta myös rakentamista seuraavina vuosina. Metsähallitus huomauttaa, että vaikutukset tulisi arvioida kumuloituvasti muun maankäytön aiheuttamien vaikutusten kanssa, ei siitä näkökulmasta, paljonko nykyinen tilanne muuttuu. Lisäksi edellinen ei huomioi vaikutusmekanismina uusien lineaarirakenteiden, kuten teiden ja voimalinjojen, aiheuttamaa saaliiksi joutumisen riskin kasvamista.

Arviointiselostuksen mukaan tuulivoimahankkeiden yhteisvaikutukset sekä muun maankäytön ja elinympäristön muutosten kumulatiiviset vaikutukset voivat toteutuessaan aiheuttaa riskin Suomenselän metsäpeurakannan elinvoimaisuudelle pitkällä aikavälillä tarkasteltuna. Arvioidaan, että mikäli kaikki hankkeet toteutuisivat suunnitellussa laajuudessaan, yhteisvaikutukset muiden hankkeiden kanssa voivat lisätä metsäpeurapopulaatioon kohdistuvia vaikutuksia merkittävästi. Arvioinnin mukaan on mahdollista, että tuulivoimahankkeiden yhteisvaikutusten seurauksena lähialueiden Natura-alueiden ja niihin suoraan linkittyvien elinympäristöjen soveltuvuus metsäpeurojen ensiluokkaiseksi kesälaitumeksi voi heikentyä.

Metsäpeuraselvityksessä (AFRY Finland, 2026) todetaan yhteenvetona hankkeiden yhteisvaikutuksista, että metsäpeuraan kohdistuvia kohtalaisia haitallisia vaikutuksia ei voida riittävän luotettavasti poissulkea. Metsäpeuran tärkeiden esiintymis- ja vasomisalueiden, kesä- ja talvilaidunten välisten vaellusreittien sekä Natura-alueiden välisten yhteyksien säilyminen nähdään heikentyvän seudun hankkeiden yhteisvaikutusten vuoksi ja heikentävän jonkin verran metsäpeuran suojelutavoitteisiin pääsyä. Metsähallitus yhtyy selvityksessä esitettyyn, jossa Metsäpeurakannan hoitosuunnitelman (MMM 2023) mukaisesti todetaan, että Luonnonvarakeskuksen WINDLIFE-hankkeen uusia metsäpeuraa koskevia tutkimustuloksia on syytä odottaa, jotta ne voidaan huomioida ennen kuin laajempia alueita metsäpeuran keskeisillä elinalueilla kaavoitetaan tuulivoimalle.

Vaikutukset maakotkaan

Ympäristövaikutusten arviointiselostuksen mukaan maakotkan osalta hankkeen toteutusvaihtoehto VE1 ylittää törmäyskuolleisuuden riskiarvioinnin hyväksyttävyyden vuosittaisen raja-arvon 0,06/vuosi. Mikäli sekä Länsi-Toholammin osayleiskaavoitettu tuulivoimahanke että Kairineva-Peränevan tuuli- ja aurinkovoimahanke rakennetaan laajimpien hankesuunnitelmien mukaisina, yhteisvaikutukset ovat merkittävät tälle samaiselle reviirille, myös vaihtoehdossa VE2. Pelkästään Tuohimaa-Riutanmaan tuulivoimahankkeen vaikutuksia arvioitaessa törmäyskuolleisuus jää raja-arvon alle vaihtoehdossa VE2.

Hankkeessa ei esitetä lievennystoimenpiteitä VE1 mukaiselle hankkeelle, sillä vaikutukset katsotaan niin merkittäviksi, ettei niitä realistisilla toimenpiteillä saada hyväksyttävälle tasolle. VE2 on linnustovaikutustensa puolesta toteutettavissa. Vaikutusten lievennystoimenpiteenä esitetään mm. yhden lavan maalaamista mustaksi. Metsähallitus huomauttaa, että lavan maalaamisen vaikutuksia on tutkittu lähinnä merikotkalla, ja sen toimivuutta maakotkan osalta ei tunneta.

Metsähallitus katsoo, että maakotkaan kohdistuvien vaikutusten näkökulmasta hanke ei ole toteuttamiskelpoinen VE1 mukaisena. Myös VE2 mukaisena hankkeen toteuttaminen aiheuttaa merkittäviä vaikutuksia yhdessä muiden reviirille sijoittuvien hankkeiden kanssa. Kaikkia reviirille sijoittuvia hankkeita ei siis voi toteuttaa nykylaajuudessaan kotkan kannalta kestävästi, vaan voimaloita tulee poistaa niin, että törmäysriski ja elinympäristömenetykset laskevat hyväksyttävälle tasolle ja reviiri säilyy elinkelpoisena. Kotkaan kohdistuvien vaikutusten kannalta paras ratkaisu olisi voimaloiden poistaminen alkaen eniten törmäysriskiä aiheuttavista voimaloista hankkeesta riippumatta.

Metsähallitus huomauttaa, että maakotkaan kohdistuvat vaikutukset on arvioitu pelkästään elinympäristömallin mukaan tehdyn törmäysmallinnuksen perusteella arvioimatta elinympäristöön kohdistuvien muutosten vaikutuksia (AFRY Finland Oy, 27.10.2025). Myöskään maastohavainnointia ei ole tehty, eikä vertailtu niiden yhtenevyyttä elinympäristömallin mukaiseen lentoaikaan. Metsähallitus katsoo

kuitenkin, että koska törmäysmallinnuksen tulos on selkeä ja johtopäätös varovaisuusperiaatteen mukainen, elinympäristömallin perusteella tehty törmäysmallinnukseen perustuva arviointi riittää maakotkaan kohdistuvien vaikutusten arvioimiseksi yleisellä tasolla. Maastotarkkailu todennäköisesti ei olisi muuttanut johtopäätöstä. Kuitenkin, mikäli voimalamäärä suunnitellaan toteutettavaksi lähellä merkittävien vaikutusten rajaa, on vaikutukset arvioitava tarkemmin huomioiden myös elinympäristömenetykset ja kiinnitettävä huomiota mahdollisten arvioinnin epävarmuuksien poistamiseen.

Tämän lausunnon ovat valmistelleet maankäytön erityisasiantuntijat Saara Airaksinen ja Harri Taavetti.

Asiakirja on allekirjoitettu sähköisesti

Raimo Itkonen

Tiimivastaava

Metsähallitus, Luontopalvelut

3.7.2026

Lupa- ja valvontavirasto
Pia Jaakola

8.5.2026 saapunut lausuntopyyntö (LVVU/22960/2026)

**Lausunto YVA-selostuksesta, Tuohimaa-Riutanmaan tuulivoimahanke
(Kokkola, Halsua) ja hankkeen sähkönsiirtoon liittyvä 400 kV voimajohto
(Toholampi, Lestijärvi)**

Lupa- ja valvontavirasto on pyytänyt Pohjanmaan elinvoimakeskukseen liikenneosastolta lausuntoa Tuohimaa-Riutanmaan tuulivoimahankkeen ja hankkeen sähkönsiirtoon liittyvän 400 kV voimajohdon YVA-selostuksesta.

Hanke sijoittuu Kokkolan kaupungin ja Halsuan kunnan alueelle. Hankealue sijaitsee noin 55 kilometriä kaakkoon Kokkolan keskustasta ja noin yhdeksän kilometriä Halsuan keskustasta pohjois-koilliseen. Tuohimaa-Riutanmaan hankealue jakautuu kahteen osaan, Kokkolan kaupunkiin sijoittuvaan Tuohimaan tuulivoimapuistoon ja Halsuan kuntaan sijoittuvaan Riutanmaan tuulivoimapuistoon. Lisäksi YVA-menettelyssä arvioidaan tuulivoimapuiston ilmajohdolla tai maakaapelilla toteuttavaa 400 kV sähkönsiirtoyhteyttä.

Hankealueelle suunnitellaan enintään 49 uuden tuulivoimalan rakentamista. Suunniteltujen voimaloiden kokonaiskorkeus on enintään 300 metriä ja yksikköteho enintään 8 megawattia (MW). Liikenteellisessä saavutettavuusselvityksessä on tarkasteltu voimalamallia, jonka lavan pituus on 100 metriä.

Tuulivoimahankkeen liittämisessä sähköverkkoon tarkastellaan kolmea 400 kV:n ilmajohdon reittivaihtoehtoa Ullavan, Raikoharjun tai Halsuan suunnitteilla oleville sähköasemille sekä yhtä 400 kV:n maakaapelivaihtoehtoa Kairinevan suunnitteilla olevalle sähköasemalle.

VE1 hankealueella sijaitsee yhdystie 18097. Saavutettavuusselvityksessä on alustavasti tarkasteltu erikoiskuljetusreittejä Kalajoen, Kokkolan ja Pietarsaaren satamista.

Pohjanmaan elinvoimakeskuksen liikenneosaston lausunto

Liikenteen nykytilan kuvaus vaikuttaa pääosin riittävältä ja oikeasuuntaiselta. Sen sijaan liikenteellisten vaikutusten arvioinnissa jää epäselväksi millä tasolla erikoiskuljetusten vaikutukset on huomioitu. Muilta osin liikenteelliset

3.7.2026

vaikutukset on arvioitu riittävällä tasolla ja oikeasuuntaisesti. Hankkeesta on tehty alustava liikenteellinen saavutettavuusselvitys, mutta toimitussatamaa tai erikoiskuljetusreittiä ei ole vielä valittu. Saavutettavuusselvityksessä on tarkasteltu parantamistarpeita yleisellä tasolla. Esimerkiksi maantieliittymien toimivuustarkasteluja ei ole tehty.

Liikenteen osalta YVA-selostuksen vaikutustenarvioinnissa painottuvat hankealueen lähialueiden teille kohdistuvat vaikutukset. Huomautamme, että erikoiskuljetusreitit ovat osa vaikutusaluetta. Saavutettavuusselvityksessä (liite 8) on tuotu esiin erikoiskuljetusreittivaihtoehtoilla oleva taajamien ja koulujen suuri määrä. Erikoiskuljetusreittien herkkiin kohteisiin mahdollisesti kohdistuvia yhteisvaikutuksia ei ole arvioitu.

Luvussa 12 *Liikenne* mainitaan, että tuulivoimalat sijaitsevat lähimmilläänkin yli 350 metrin etäisyydellä yleisistä teistä. Huomautamme, että Tuohimaan tuulivoimapuiston osayleiskaavaluonnoksessa Väyläviraston Tuulivoimala-ohjeen (Liikenneviraston ohjeita 8/2012) määrittämä vähimmäisetäisyys ei kaikilta osin täyttynyt. Osayleiskaavan tuulivoima-alueita tulee tarvittavilta osin muokata kaavan ehdotusvaiheessa.

Rautatieliikenteen osalta kerrotaan, että hankealueen välittömässä läheisyydessä ei ole rautateitä, eikä hankkeella siten ole vaikutuksia rautatieliikenteeseen. Huomautamme, että kuten saavutettavuusselvityksessäkin mainitaan, yhteen erikoiskuljetusreiteistä sisältyy taseasteutus. Rataverkon osalta lausuu tarvittaessa tarkemmin Väylävirasto.

Luvussa 5.10 *Muut edellytettävät ja mahdollisesti edellytettävät luvat ja sopimukset* on esitetty liikenteen lupia.

Liittymälupien osalta täsmennämme, että myös liittymän käyttötarkoituksen muutos edellyttää luvan hakemista ja että liittymälupahakemukset käsitellään maantiestä riippuen joko Pohjanmaan (ei Pohjois-Suomen) tai Sisä-Suomen elinvoimakeskuksessa.

Työ- ja suunnittelulupa-asioita on esitetty epäjohdonmukaisesti otsikon *Liittymälupia* alla. Täsmennämme, että työlupaa tarvitaan esimerkiksi, kun voimalinjan sijoittaminen toteutetaan lunastusmenettelyllä. Silloin ei tarvita johtojen ja kaapeleiden sijoituslupaa tai -ilmoitusta, vaan tiealueella työskentelyn mahdollistava Sisä-Suomen elinvoimakeskukselta haettava työlupa. Johtojen sijoittamisessa tulee maanteiden läheisyydessä aina noudattaa luvussa 12 mainittuja Väyläviraston Sähkö- ja telejohdot ja maantiet -ohjetta (Liikenneviraston ohjeita 3/2018) sekä Väyläviraston Määräystä johtojen ja rakenteiden sijoittamisesta maantien tiealueelle (LIVI/44/06.04.01/2018).

Mikäli maantieverkko edellyttää merkittäviä tai pysyviä muutoksia hankealueelle pääsemiseksi, tulee laatia suunnittelu- ja toteuttamissopimus Etelä-Pohjanmaan elinvoimakeskuksen liikenneosaston kanssa.

3.7.2026

Elinvoimakeskuksesta ei ole mahdollisuutta osallistua parantamistoimenpiteiden kustannuksiin.

Lopuksi muistutamme, että tieverkon kunnosta tulee huolehtia myös tuulivoimalan rakennustöiden valmistuttua siten, että tieverkolle tehdyt väliaikaiset toimenpiteet tulevat korjatuksi ja kuljetusten mahdollisesti aiheuttamat vauriot tiestölle korjataan viiveettä. Tämä on erityisen tärkeää liikenneturvallisuuden turvaamiseksi tieverkolla.

Tämä asiakirja on hyväksytty viraston sähköisessä asianhallintajärjestelmässä.

Liikennejärjestelmäasiantuntija

Roosamari Leppälä

Tämä asiakirja POH/505/2026 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument POH/505/2026 har godkänts elektroniskt

Esittelevä ratkaisija Leppälä Roosamari 03.07.2026 14:08

22.06.2026

BX5597
1352/10.02/2026

Lupa- ja valvontavirasto

1. Lupa- ja lausuntoviraston lausuntopyyntö, 6.5.2026 / CG8754E
2. LVV-U/22960/2026

TUOHIMAA-RIUTANMAAN TUULIVOIMAHANKKEEN YMPÄRISTÖVAIKUTUSTEN ARVIOINTISELOSTUS, KOKKOLA JA HALSUA

Lupa- ja valvontavirasto on 1. viiteasiakirjalla pyytänyt Puolustusvoimien lausunnon Kokkolan kaupungin ja Halsuan kunnan alueille sijoituvan Tuohimaa-Riutanmaan tuulivoimahankkeen ympäristövaikutusten arviointiselostuksesta (2. viite).

Hankkeen YVA-menettelyssä käsitellään VE1 ja VE2 hankevaihtoehtoja. Hankevaihtoehto VE1 sisältää 49 tuulivoimalaa, hankevaihtoehto VE21 tuulivoimalaa. Tuulivoimaloiden kokonaiskorkeus on enintään 300 metriä ja yksittäisen voimalan teho on enintään 8 MW.

Hankkeen ulkoisen sähkönsiirron osalta YVA-menettelyssä tarkastellaan neljää vaihtoehtoa. Vaihtoehdossa SVE1 sähkönsiirto rakennetaan 400 kV ilmajohtolla Riutanmaan ja Ullavan sähköasemien välille. Reitin pituus on noin 19,9 kilometriä. Vaihtoehdossa SVE2 sähkönsiirto rakennetaan 400 kV ilmajohtolla Riutanmaan ja Raikoharjun sähköasemien välille. Reitin pituus on noin 12,7 kilometriä. Vaihtoehdossa SVE3 sähkönsiirto rakennetaan 400 kV ilmajohtolla Riutanmaan ja Halsuan sähköasemien välille. Reitin pituus on noin 35 kilometriä. Vaihtoehdossa SVE4 sähkönsiirto rakennetaan 400 kV maakaapelilla Riutanmaan ja Kairinevan sähköasemien välille. Reitin pituus on noin 7,6 kilometriä.

Puolustusvoimien lausunto YVA-selostuksesta

Ympäristövaikutusten arvioinnissa on käsitelty tuulivoimaloiden vaikutuksia Puolustusvoimien toimintaan. YVA-selostuksen luvun 24.3.1.2 (Toiminnan aikaiset vaikutukset) mukaan hankkeen toteuttamiselle on saatu Puolustusvoimilta puoltava lausunto 10.8.2021.

YVA-selostuksen luvussa 2.3 (YVA-ohjelman jälkeen hankkeeseen tulleet muutokset) hankevaihtoehtoihin on tehty muutoksia YVA-ohjelman valmistumisen jälkeen. Vaihtoehdossa VE1 voimalamäärä on pienennetty 73:sta 49:ään. Vaihtoehdossa VE2 voimalamäärä on pienennetty

ty 65:stä 21:een. Lisäksi voimaloiden sijainteja VE1:ssä ja VE2:ssa on siirretty.

YVA-selostuksen perusteella Puolustusvoimilta (Pääesikunnalta) ei ole pyydetty uutta lausuntoa hankkeen hyväksyttävyydestä voimaloiden sijaintimuutosten jälkeen. Puolustusvoimat muistuttaa, että jos toteutettavien tuulivoimaloiden lukumäärä on suurempi, tuulivoimalat ovat yli 10 metriä korkeampia tai sijoittelu poikkeaa yli 100 metriä hyväksyttävyydelausunnon mukaisista tiedoista, hankevastaavan tulee saada Pääesikunnalta uusi lausunto hankkeen hyväksyttävyydestä ja selvitystarpeesta.

Ajantasaisiin hanketietoihin (tuulivoimaloiden lukumäärä, maksimikorkeus, koordinaatit) perustuva myönteinen Pääesikunnan hyväksyttävyydelausunto tulee saada ennen rakentamisluvan perusteena käytettävää kaavan hyväksymistä.

Yhteystiedot

2. Logistiikkarykmentti vastaa Puolustusvoimien alueidenkäytön edunvalvonnasta Keski-Pohjanmaan alueella. Lausuntopyynnöt ja kutsut neuvotteluihin tulee lähettää sähköpostilla kirjaamo.2logr@mil.fi tai 2. Logistiikkarykmentin esikunta (2LOGRE), PL 1000, 20811 TURKU.

Rykmentin komentaja
Kommodori

Mika Salin

Kiinteistöpäällikkö
Diplomi-insinööri

Maiju Kiviluoma

Tämä asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu.

LIITTEET

JAKELU

TIEDOKSI

Viite 1: PEOPOS lausunto JR1242 10.5.2021.
Viite 2: wpd Suomi Oy:n lausuntopyyntö 23.4.2026.

HALSUAN RIUTANMAAN TUULIVOIMAHANKKEEN MUUTOSTEN HYVÄKSYTTÄVYYDESTÄ

Wpd Suomi Oy suunnittelee tuulivoimahanketta, jossa tarkoituksena on rakentaa yhteensä 12 enintään 300 metriä korkeaa tuulivoimalaa Keski-Pohjanmaalle Halsuan Riutanmaan alueelle. Viitteen 1 lausunnossa on annettu myönteinen lausunto 17:lle enintään 300 metriä korkealle tuulivoimalalle. Muutoksena aikaisempaan lausuntoon rakennettaviksi suunnitellaan viisi voimalaa vähemmän ja voimaloiden sijainnit on suunniteltu uudestaan. Suunniteltujen tuulivoimaloiden sijainnit on lausuntopyynnössä esitetty koordinaattipisteinä.

Puolustusvoimien lausunto tuulivoimahankkeen hyväksyttävyydestä on valmisteltu Pääesikunnassa. Lausunnossa on arvioitu tuulivoimahankkeen vaikutukset Puolustusvoimien joukkojen ja järjestelmien käyttöön sekä toimintaedellytyksiin.

Suunniteltu tuulivoimahanke sijoittuu Puolustusvoimien ilmavalvontatutkien vaikutusalueelle. Tästä huolimatta Puolustusvoimat on arvioinut, ettei tuulivoimahankkeesta aiheutuvilla tutkavaikutuksilla ole merkittäviä ja laaja-alaisia haittavaikutuksia Puolustusvoimien lakisääteisen aluevalvontatehtävän (aluevalvontalaki 755/2000) toteuttamiselle.

Tämän perusteella Puolustusvoimat toteaa, että tuulivoimahankkeen suunnitelmassa määritettyjen sijaintien sekä enimmäiskorkeuksien mukaisilla tuulivoimaloilla ei arvioida olevan merkittäviä vaikutuksia Puolustusvoimien lakisääteisten tehtävien (Laki puolustusvoimista 551/2007 ja aluevalvontalaki 755/2000) toteuttamiselle. **Puolustusvoimat ei vastusta suunnitelman mukaisten tuulivoimaloiden rakentamista.**

Puolustusvoimien toiminnan huomioiminen tuulivoimarakentamisen suunnittelussa (kaavoitus ja rakentaminen)

Kaavaan merkittyjen tuulivoimaloiden sijaintien sekä tuulivoimaloiden enimmäiskorkeuksien tulee vastata tietoja, joiden perusteella Puolustusvoimat on hyväksynyt tämän hankkeen. Jos toteutettavien tuulivoimaloiden lukumäärä on suurempi, tuulivoimalat ovat yli 10 metriä korkeampia tai niiden sijoittelu poikkeaa yli 100 metriä Puolustusvoimien hyväksyttävyysslausunnon mukaisista tiedoista, on Puolustusvoimilta pyydettävä uusi lausunto hankkeen hyväksyttävyydestä. Jos muutokset lukumäärässä, korkeudessa tai sijainnissa ovat pienemmät kuin edellä on esitetty, muutoksista on toimitettava tieto Puolustusvoimille. Myös yksittäisten yli 50 metriä korkeiden tuulivoimaloiden rakentamiseen on saatava hyväksyntä Puolustusvoimilta.

Puolustusvoimilla ei ole lausuttavaa tuulivoiman kaavoitukseen tai ympäristövaikutusten arviointimenettelyyn (YVA), kun tuulivoiman suunnittelu toteutetaan Puolustusvoimien hyväksymien hanketietojen mukaisesti. Tuulivoimahankkeen sähkönsiirron suunnittelusta tulee kuitenkin pyytää erillinen lausunto alueesta vastaavalta Puolustusvoimien logistiikkarykmentiltä (1.-3.). Hanketoimijan on toimitettava kunnan kaavoittajalle tieto tuulivoimaloille hyväksytyistä sijainneista ja korkeuksista sekä niitä koskevien muutosten reunaehdoista kaavan valmistelun käynnistyessä.

Yhteystiedot

Asiaa hoitaa Pääesikunnan operatiivisella osastolla tarkastaja Simo Hautakangas tai suunnittelija Marko Puisto puh. 0299 800 (Puolustusvoimien vaihde). Lisätiedot / tiedustelut osoitteella "tuulivoimalausunnot@mil.fi."

Tuulivoimahankkeiden suunnittelussa (kaavoitus, YVA:t) voidaan tarvittaessa olla yhteydessä alueella toimivaan Puolustusvoimien logistiikkarykmenttiin seuraavan aluejaon mukaisesti:

- 1LOGR (osoite: kirjaamo.1logr@mil.fi): Kymenlaakso, Etelä-Savo, Päijät-Häme, Etelä-Karjala, Uusimaa,
- 2LOGR (osoite: kirjaamo.2logr@mil.fi): Keski-Pohjanmaa, Pohjanmaa, Etelä-Pohjanmaa, Pirkanmaa, Kanta-Häme, Satakunta, Varsinais-Suomi
- 3LOGR (osoite: kirjaamo.3logr@mil.fi): Pohjois-Pohjanmaa, Pohjois-Karjala, Pohjois-Savo, Kainuu, Keski-Suomi, Lappi

Puolustusvoimien lausunnon voimassaoloaika on viisi vuotta (5 vuotta).
Lausunnon voimassaoloaikaa voidaan jatkaa toiminnanharjoittajan
pyynnöstä.

JAKELU wpd Suomi Oy, Maija Kokkonen

TIEDOKSI 2. Logistiikkarykmentti
Energiateollisuus ry, Annina Alasaari
Halsuan kunta
Ilmavoimien esikunta
Keski-Pohjanmaan liitto
Lupa- ja valvontavirasto
Maavoimien esikunta
Porin prikaati
Puolustusministeriö
Puolustusvoimien johtamisjärjestelmäkeskus
Tiedusteluosasto/Pääesikunta

Asiakirjan ovat allekirjoittaneet

Aki Heikkinen	Valmiuspäällikkö Allekirjoitusaika: 18.05.2026 17:01:37	Prikaatikenraali Tunnistautuminen: Järjestelmä
Simo Hautakangas	Tarkastaja Allekirjoitusaika: 18.05.2026 12:13:44	Majuri evp Tunnistautuminen: Järjestelmä

Tämä asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu

Sisällys: - Allekirjoitussivu (1 sivu)
- Alkuperäinen asiakirja (3 sivut)

Allekirjoitussivu 1/1

Viite 1: PEOPOS lausunto JR1241 10.5.2021.
Viite 2: wpd Suomi Oy:n lausuntopyyntö 23.4.2026.

KOKKOLAN TUOHIMAAN TUULIVOIMAHANKKEEN MUUTOSTEN HYVÄKSYTTÄVYYDESTÄ

Wpd Suomi Oy suunnittelee tuulivoimahanketta, jossa tarkoituksena on rakentaa yhteensä 37 enintään 300 metriä korkeaa tuulivoimalaa Keski-Pohjanmaalle Kokkolan Tuohimaan alueelle. Viitteen 1 lausunnossa on annettu myönteinen lausunto 51:lle enintään 300 metriä korkealle tuulivoimalalle. Muutoksena aikaisempaan lausuntoon rakennettaviksi suunnitellaan 14 voimalaa vähemmän ja voimaloiden sijainnit on suunniteltu uudestaan. Suunniteltujen tuulivoimaloiden sijainnit on lausuntopyynnössä esitetty koordinaattipisteinä.

Puolustusvoimien lausunto tuulivoimahankkeen hyväksyttävyydestä on valmisteltu Pääesikunnassa. Lausunnossa on arvioitu tuulivoimahankkeen vaikutukset Puolustusvoimien joukkojen ja järjestelmien käyttöön sekä toimintaedellytyksiin.

Suunniteltu tuulivoimahanke sijoittuu Puolustusvoimien ilmavalvontatutkien vaikutusalueelle. Tästä huolimatta Puolustusvoimat on arvioinut, ettei tuulivoimahankkeesta aiheutuvilla tutkavaikutuksilla ole merkittäviä ja laaja-alaisia haittavaikutuksia Puolustusvoimien lakisääteisen aluevalvontatehtävän (aluevalvontalaki 755/2000) toteuttamiselle.

Tämän perusteella Puolustusvoimat toteaa, että tuulivoimahankkeen suunnitelmassa määritettyjen sijaintien sekä enimmäiskorkeuksien mukaisilla tuulivoimaloilla ei arvioida olevan merkittäviä vaikutuksia Puolustusvoimien lakisääteisten tehtävien (Laki puolustusvoimista 551/2007 ja aluevalvontalaki 755/2000) toteuttamiselle. **Puolustusvoimat ei vastusta suunnitelman mukaisten tuulivoimaloiden rakentamista.**

Puolustusvoimien toiminnan huomioiminen tuulivoimarakentamisen suunnittelussa (kaavoitus ja rakentaminen)

Kaavaan merkittyjen tuulivoimaloiden sijaintien sekä tuulivoimaloiden enimmäiskorkeuksien tulee vastata tietoja, joiden perusteella Puolustusvoimat on hyväksynyt tämän hankkeen. Jos toteutettavien tuulivoimaloiden lukumäärä on suurempi, tuulivoimalat ovat yli 10 metriä korkeampia tai niiden sijoittelu poikkeaa yli 100 metriä Puolustusvoimien hyväksyttävyysslausunnon mukaisista tiedoista, on Puolustusvoimilta pyydettävä uusi lausunto hankkeen hyväksyttävyydestä. Jos muutokset lukumäärässä, korkeudessa tai sijainnissa ovat pienemmät kuin edellä on esitetty, muutoksista on toimitettava tieto Puolustusvoimille. Myös yksittäisten yli 50 metriä korkeiden tuulivoimaloiden rakentamiseen on saatava hyväksyntä Puolustusvoimilta.

Puolustusvoimilla ei ole lausuttavaa tuulivoiman kaavoitukseen tai ympäristövaikutusten arviointimenettelyyn (YVA), kun tuulivoiman suunnittelu toteutetaan Puolustusvoimien hyväksymien hanketietojen mukaisesti. Tuulivoimahankkeen sähkönsiirron suunnittelusta tulee kuitenkin pyytää erillinen lausunto alueesta vastaavalta Puolustusvoimien logistiikkarykmentiltä (1.-3.). Hanketoimijan on toimitettava kunnan kaavoittajalle tieto tuulivoimaloille hyväksytyistä sijainneista ja korkeuksista sekä niitä koskevien muutosten reunaehdoista kaavan valmistelun käynnistyessä.

Yhteystiedot

Asiaa hoitaa Pääesikunnan operatiivisella osastolla tarkastaja Simo Hautakangas tai suunnittelija Marko Puisto puh. 0299 800 (Puolustusvoimien vaihde). Lisätiedot / tiedustelut osoitteella "tuulivoimalausunnot@mil.fi."

Tuulivoimahankkeiden suunnittelussa (kaavoitus, YVA:t) voidaan tarvittaessa olla yhteydessä alueella toimivaan Puolustusvoimien logistiikkarykmenttiin seuraavan aluejaon mukaisesti:

- 1LOGR (osoite: kirjaamo.1logr@mil.fi): Kymenlaakso, Etelä-Savo, Päijät-Häme, Etelä-Karjala, Uusimaa,
- 2LOGR (osoite: kirjaamo.2logr@mil.fi): Keski-Pohjanmaa, Pohjanmaa, Etelä-Pohjanmaa, Pirkanmaa, Kanta-Häme, Satakunta, Varsinais-Suomi
- 3LOGR (osoite: kirjaamo.3logr@mil.fi): Pohjois-Pohjanmaa, Pohjois-Karjala, Pohjois-Savo, Kainuu, Keski-Suomi, Lappi

Puolustusvoimien lausunnon voimassaoloaika on viisi vuotta (5 vuotta).
Lausunnon voimassaoloaikaa voidaan jatkaa toiminnanharjoittajan
pyynnöstä.

JAKELU wpd Suomi Oy, Maija Kokkonen

TIEDOKSI 2. Logistiikkarykmentti
Energiateollisuus ry, Annina Alasaari
Ilmavoimien esikunta
Keski-Pohjanmaan liitto
Kokkolan kaupunki
Lupa- ja valvontavirasto
Maavoimien esikunta
Porin prikaati
Puolustusministeriö
Puolustusvoimien johtamisjärjestelmäkeskus
Tiedusteluosasto/Pääesikunta

Asiakirjan ovat allekirjoittaneet

Aki Heikkinen	Valmiuspäällikkö Allekirjoitusaika: 18.05.2026 17:01:19	Prikaatikenraali Tunnistautuminen: Järjestelmä
Simo Hautakangas	Tarkastaja Allekirjoitusaika: 18.05.2026 11:21:04	Majuri evp Tunnistautuminen: Järjestelmä

Tämä asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu

Sisällys: - Allekirjoitussivu (1 sivu)
- Alkuperäinen asiakirja (3 sivut)

Allekirjoitussivu 1/1

Aihe: VASTAUS: Lausuntopyyntö YVA-selostuksesta, Tuohimaa-Riutanmaan tuulivoimahanke (Kokkola, Halsua) ja hankkeen sähkönsiirtoon liittyvä 400 kV:n voimajohto (Toholampi, Lestijärvi) / WO55401

Lähetetty: 19.5.2026, 10.55.26

Mistä: ERVE_VP_kirjaamo<kirjaamo@erillisverkot.fi>

Mihin: Lupa- ja valvontavirasto, Kirjaamo

Luokat: K2_Saana

HUOM! Ulkoinen lähettäjä. Älä avaa linkkejä tai liitteitä, ellei tunnista lähettäjä.

OBS! Extern avsändare. Öppna inte länkar eller bilagor om du inte känner igen avsändaren.

NOTE! External sender. Do not open links or attachments unless you recognize the sender.

Nro ERVE/590/00.00.01.01/2026

Hei

Viite: LVV-U/22960/2026

Viitaten lausuntopyyntöönne 7.5.2026 koskien Tuohimaa-Riutanmaan tuulivoimahanketta (Kokkola, Halsua) ja hankkeen sähkönsiirtoon liittyvä 400 kV voimajohto (Toholampi, Lestijärvi) ympäristövaikutusten arviointiselostusta. Hankkeella ei ole vaikutusta Suomen Erillisverkot Oy:n Verko-operaattoripalvelut liiketoimintaan.

Ystävällisin terveisin
Suomen Erillisverkot Oy
erillisverkot.fi

Turvallisuus tehdään yhdessä

Tiedoksi saatettavat asiat

Kh 18.05.2026 § 117

1. KPEDU Yhtymähallituksen pöytäkirja 23.4.2026
2. KPEDU Yhtymävaltuuston pöytäkirja 23.4.2026
3. Toholammin kunta, Nuorisovaltuuston pöytäkirja 22.4.2026
4. Jokilaaksojen jätelautakunnan pöytäkirja 27.4.2026
5. Toholammin kunta, tarkastuslautakunnan pöytäkirja 27.4.2026
6. K-P:n liitto, Maakuntavaltuuston pöytäkirja 7.5.2026
7. Lausuntopyyntö: Halsuan kunta pyytää lausuntoa Riutanmaan tuulivoimapuiston osayleiskaavan kaavaluonnos.
8. Lausuntopyyntö: Kokkolan kaupunki pyytää lausuntoa Tuohimaan tuulivoimapuiston osayleiskaavan kaavaluonnoksesta.
9. Lausuntopyyntö: Lupa- ja valvontavirasto pyytää lausuntoa YVA-selostuksesta, Tuohimaa-Riutanmaan tuulivoimahanke (Kokkola, Halsua) ja hankkeen sähkönsiirtoon liittyvä 400 kV voimajohto (Toholampi, Lestijärvi).
10. Lausuntopyyntö: Reisjärven kunta pyytää lausuntoa Pikku Kivinevan tuuli- ja aurinkovoimaosayleiskaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta (OAS).

Kaupanhavvistajien tiedoksi antamat kiinteistönluovutusilmoitukset 25.4.-12.5.2026 toteutuneissa kiinteistökaupoissa, joihin kunnalla on etuostolain mukainen etuosto-oikeus.

Esittelijä

Kunnanjohtaja Niemelä Juho

Päätösehdotus

Kunnanhallitus merkitsee asiat tiedoksi ja samalla toteaa, ettei ole lausuttavaa kohdissa 7, 8, 9 ja 10. Kunnanhallitus ei käytä etuosto-oikeutta kiinteistökaupoissa.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Otteen oikeaksi todistaa

29.05.2026

Tämä asiakirja on järjestelmällekirjoitettu sähköisesti.

Ritva Ahola-Heinonen
Toimistos sihteeri

Päätös on viety nähtäväksi kunnan verkkosivuille 22.5.2026
Päätös on annettu asianosaiselle tiedoksi sähköpostilla 29.5.2026

Muutoksenhakuohje koskee pykälää: § 117

Muutoksenhakukielto

Päätöksestä, joka koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa, ei saa kuntalain 136 §:n mukaan tehdä oikaisuvaatimusta eikä kunnallisvalitusta.

Aihe: Lausuntopyyntöne asiassa LVV-U/22960/2026
Lähetetty: 1.7.2026, 13.18.55
Mistä: Hietämäki Kati (Tukes)<Kati.Hietamaki@tukes.fi>
Mihin: Lupa- ja valvontavirasto, Kirjaamo

Luokat: K2_Saana

Hei,
Turvallisuus- ja kemikaalivirastolla (Tukes) ei ole lausuttavaa kemikaaliturvallisuuslain tai kaivoslain näkökulmasta.

Terveisin
Kati Hietämäki
Ryhmäpäällikkö, Teolliset prosessit | Head of Unit, Industrial Processes

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes)
Finnish Safety and Chemicals Agency
Opastinsilta 12, 00520 Helsinki
Puh. 029 505 2011 | Tel. +358 29 5052 011
kati.hietamaki (at) tukes.fi

Tiedolla turvallisuutta – vastuullisemmat yritykset ja kuluttajat.

[Tukes.fi](#) | [LinkedIn](#) | [Facebook](#) | [Instagram](#) | [X](#) | [YouTube](#)